

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2025

SADRŽAJ

Sadržaj	2
O Bankarskoj grupi Nova banka AD Banja Luka	3
Makroekonomsko okruženje	4
Poređenje sa bankarskim sektorom Bosne i Hercegovine	6
Analiza poslovanja Bankarske grupe	9
Upravljanje kapitalom Bankarske grupe	12
Upravljanje sredstvima Bankarske grupe	12
Upravljanje rizicima	13

O Bankarskoj grupi Nova banka AD Banja Luka

Nakon uspješno sprovedenog plana restrukturiranja kroz prodaju akcija Sberbank AD Banja Luka (sadašnja ATOS BANK a.d. Banja Luka) Novoj banci a.d. Banja Luka od maja 2022. godine, Nova banka kao nosilac Bankarske grupe donijela je odluku da obje članice nastave sa poslovanjem kao dva odvojena pravna lica, čime je postignut sinergetski efekat kroz korišćenje tehničkih, organizacionih i kadrovskih pretpostavki ostvariti veća vrijednost za obje banke. Formirana je bankarska grupa koja postaje najveća domaća bankarska grupa.

Bankarska grupa nudi širok portfolio tradicionalnih bankarskih usluga (uključujući različite vrste kredita, dokumentarnih poslova, depozita i štednje, platnih transakcija, transfera novca i mjenjačkih poslova), ali takođe obavlja i veliki broj primarno nebankarskih aktivnosti kao što su brokerske operacije, kastodi poslovanje i faktoring.

Bankarska grupa održava parametre likvidnosti, solventnosti, profitabilnosti i kapitalne adekvatnosti na znatno višem nivou u odnosu na zakonske limite, jer stavlja stabilnost i dugoročnu održivost ispred ostalih zahtjeva.

Podršku razvoju privrede, kontinuirano unapređenje proizvoda i usluga koje Bankarska grupa nudi i njihovo prilagođavanje potrebama klijenata, kao i uvođenje inovacija, prepoznaje i zajednica u kojoj banke posluju. Bankarska grupa nastavlja intenzivan rad na daljem unapređenju digitalnih aplikacija u poslovanju sa korisnicima. Naime, povezivanjem kartičnih sistema obje banke u jednu na polju mreže bankomata, POS terminala i izdavanja kartica je omogućena pristupačnost usluga krajnjim korisnicima kroz besplatno podizanje novca na svim bankomatima grupe, personalizaciju kartica na jednom mjestu, kao i izradu istih za nekoliko minuta.

Svoju budućnost Bankarska grupa zasniva na realnim mogućnostima, oslanjajući se na vlastite snage i stručno znanje svojih zaposlenih. Sa jedne strane, Bankarska grupa motiviše svoje zaposlene podstičući transparentnost i inovativnost u radu, a sa druge strane želi biti snažna i pouzdana domaća bankarska grupa podjednako privlačna investitorima, korisnicima i zaposlenima.

Stabilnost, održavanje visokih stopa likvidnosti, jačanje kapitalne osnove bili su strateško opredjeljenje grupe i u toku 2025. godine. Na dan 31.12.2025. godine, Bankarska grupa je ostvarila nivo aktive od 4.771 milion KM. Novčana sredstva na konsolidovanom nivou iznose 1.199 miliona KM.

Bankarska grupa Nova banka a.d. Banja Luka posluje na području Bosne i Hercegovine. Tržišno učešće mjereno visinom aktive iznosi 39,54% u Republici Srpskoj (FBiH 13,63%), odnosno 10,13% ako se posmatra nivo Bosne i Hercegovine. Bankarska grupa se nalazi na 4.mjestu po veličini aktive na nivou Bosne i Hercegovine.

Učešće Nove banke a.d. Banja Luka i ATOS BANK a.d. Banja Luka kao Bankarske grupe u ključnim pozicijama bilansa stanja na tržištu Republike Srpske iznosi oko 40%. Na dan 31.12.2025. godine Bankarska grupa imala je 1.152 zaposlena.

Makroekonomsko okruženje

U toku 2025. godine globalna ekonomija je pokazala otpornost uprkos nepovoljnom globalnom okruženju. U odnosu na projekcije iz septembra 2025. godine rast BDP-a je revidiran naviše za cijelo projekcijsko razdoblje zbog ostvarenja koja su premašila očekivanja, smanjenja neizvjesnosti povezane sa trgovinskim politikama, snažnije inostrane potražnje i nižih cijena energenata. Domaća potražnja kao glavni pokretač rasta u evropodručju je podržana rastom realnog dohotka i zaposlenosti u uslovima otpornog tržišta rada sa rekordno niskim stopama nezaposlenosti. Očekuje se da će prosječan godišnji rast realnog BDP-a iznositi 1,4% u 2025., smanjiće se na 1,2% u 2026., dok će u periodu 2027 – 2028. godine biti na nivou od 1,4%. U narednom periodu inflacija bi trebalo da bilježi smanjenje, i to sa 2,1% u 2025. na 1,9% u 2026. i 1,8% u 2027. te će u 2028. dostići ECB-ov srednjoročni cilj od 2%.¹

Prema prognozama MMF-a privredni rast Bosne i Hercegovine u 2025. bilježi manji pad i iznosiće 2,4% (smanjenje za 0,01% u odnosu na 2024.) Rizici su i dalje povišeni, kako regionalnih sukoba, tako i političke napetosti na domaćem tržištu, što usporava reforme i pristup ka EU, što vodi ka tome da rast BDP-a neće premašiti 3% u srednjoročnom periodu. Očekivanja su da će inflacija porasti sa 1,7% u 2024. na 3,8% u 2025. godini prije nego što se spusti na nivoe od 2% zaključno sa 2027. Visok budžetski deficit oba entiteta ukazuje na potrebu za zaduživanjem na međunarodnom tržištu. Što se tiče finansijskog sektora i dalje je stabilan i profitabilan prevashodno zahvaljujući potražnji i rastu kredita stanovništva.

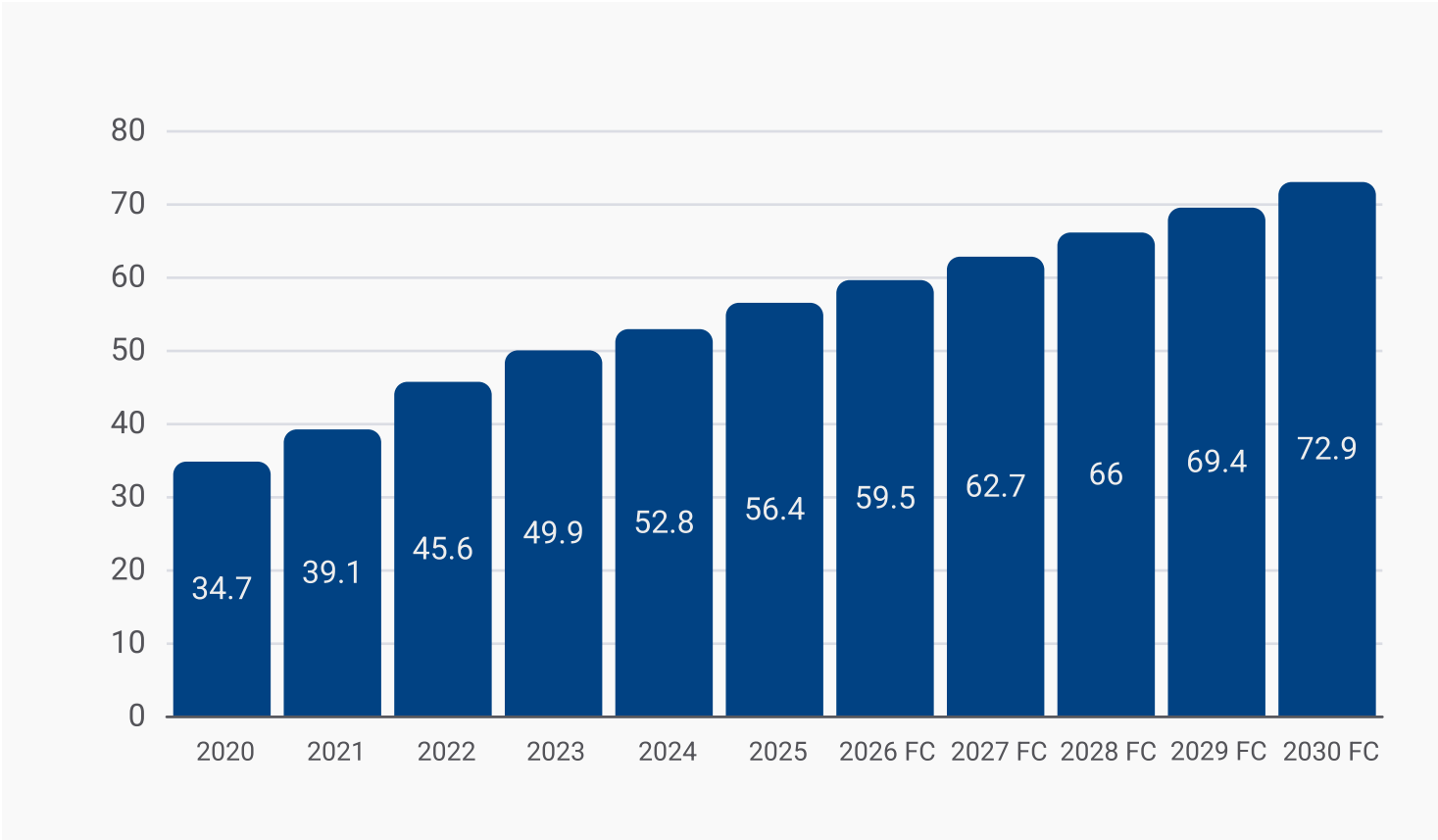
U oblasti monetarne politike, ECB je početkom juna 2024. godine nakon devetomjesečnog perioda u kome nije mijenjala kamatne stope odlučila smanjiti tri ključne kamatne stope ECB-a za 25 bp i ublažiti restriktivnost monetarne politike, a na osnovu nove ocjene inflatornih izgleda, dinamike bazne inflacije i jačine transmisije monetarne politike. U junu 2025. godine kamatna stopa na depozite iznosi 2,00%, te je zaključno sa 2025. godinom i dalje na tom nivou.

Situacija na EURO tržištu se indirektno prenijela i na područje BiH i Republike Srpske, posebno u dijelu kretanja kamatnih stopa na kredite koji su vezani za referentne vrijednosti IBOR stopa. Na 31.12.2025. važeća vrijednost 6mE iznosi 2,124% (smanjenje za 0,453% u odnosu na 31.12.2024).

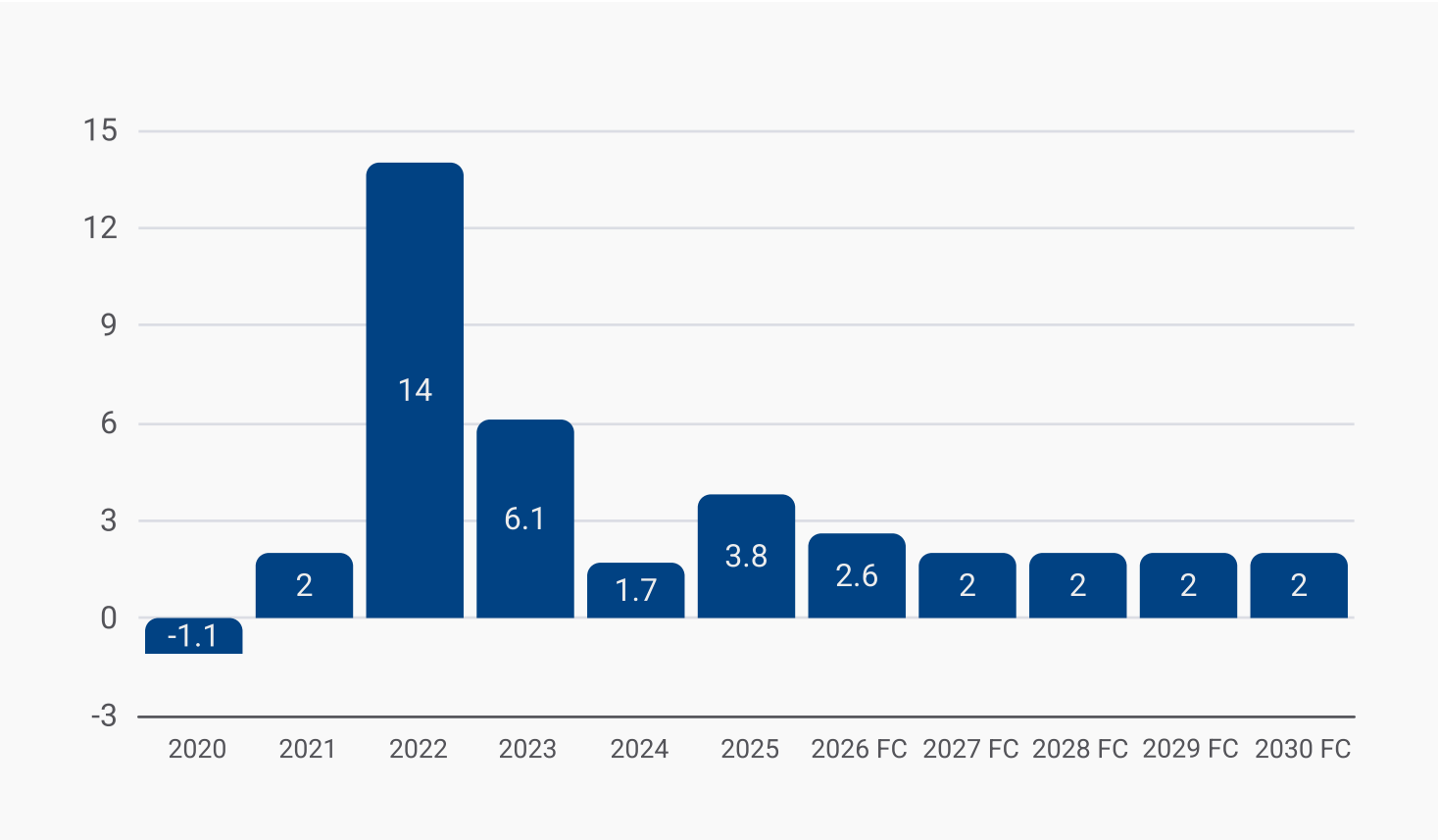
Smanjenje referentnih kamatnih stopa i kretanje IBOR stopa, za koje su vezani krediti sa promjenjivom kamatnom stopom, djelimično su se odrazili i na kredite sa fiksnom kamatnom stopom. Prema posljednjim dostupnim podacima (31.12.2025. godine) prosječna ponderisana kamatna stopa na kredite iznosi 5,61% (za 0,16% niže u odnosu na 31.12.2024. godine), dok prosječna ponderisana kamatna stopa na depozite iznosi 2,09% (za 0,31% niže u odnosu na 31.12.2024. godine). U odnosu na 2024. godinu bruto krediti su rasli za 629,7 miliona KM ili 9,4%, pri čemu najveći uticaj imaju krediti stanovništvu sa učešćem od 51,1%, dok su depoziti rasli za 994,4 miliona KM ili 11,9%, te se takođe najveći rast odnosi na stanovništvo, pri čemu štednja fizičkih lica i stanja na transakcionim računima iznose 5,5 mlrd KM i veći su za 644,9 miliona KM ili 13,3% u odnosu na 2024. godinu. Bankarski sektor Republike Srpske je zadržao visok stepen stabilnosti, na šta je najviše uticao rast profitabilnosti, nastavak trenda poboljšanja aktive, visoke likvidnosti i dobre kapitalizovanosti. Stabilnost bankarskog sektora se ogleda u povoljnim vrijednostima stopa kapitala, koeficijenata profitabilnosti, likvidnosti i drugih pokazatelja poslovanja.

¹ https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202512_eurosystemstaff~12ead61977.hr.html

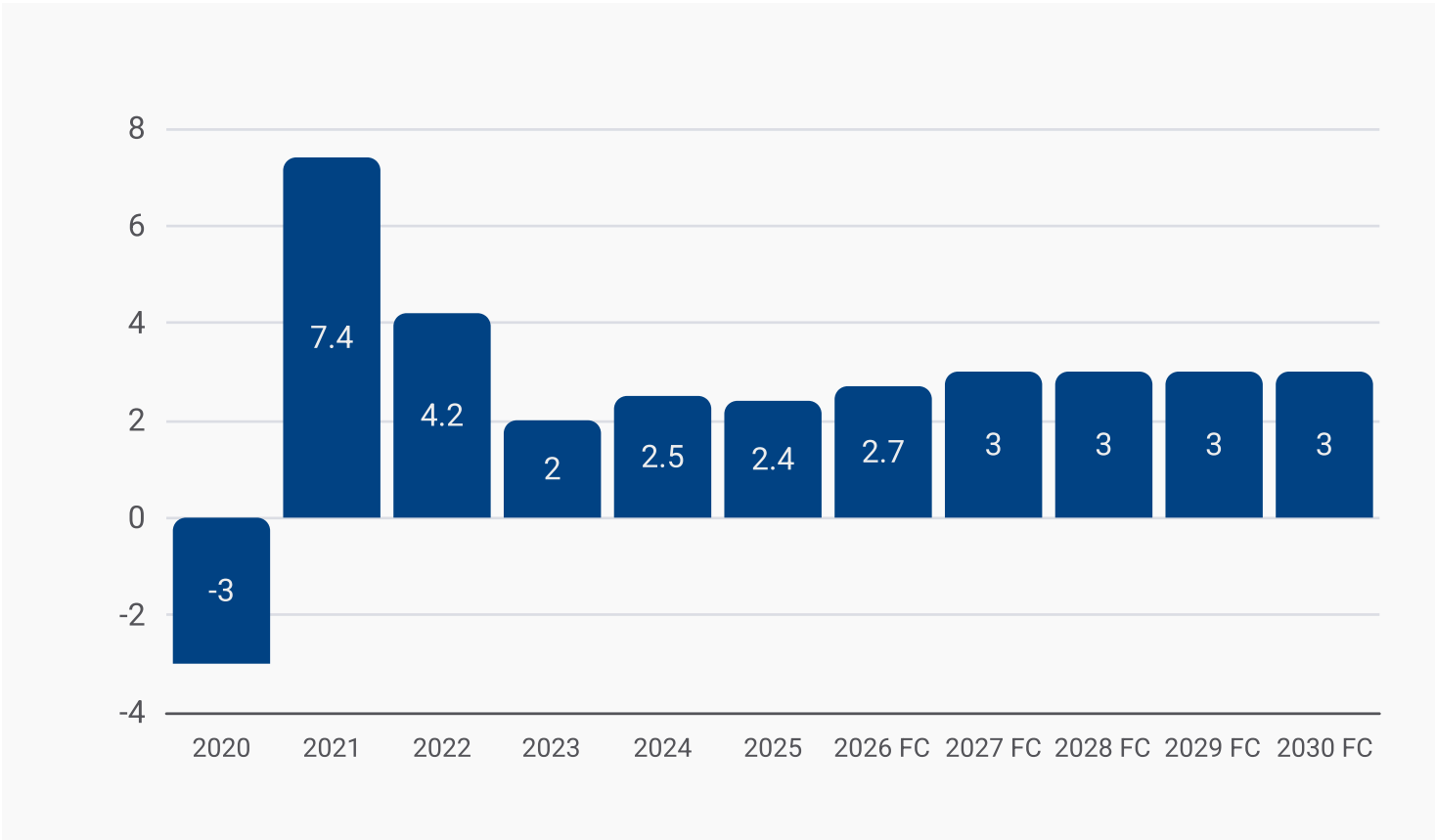
Nominalni BDP (u mlrd KM)

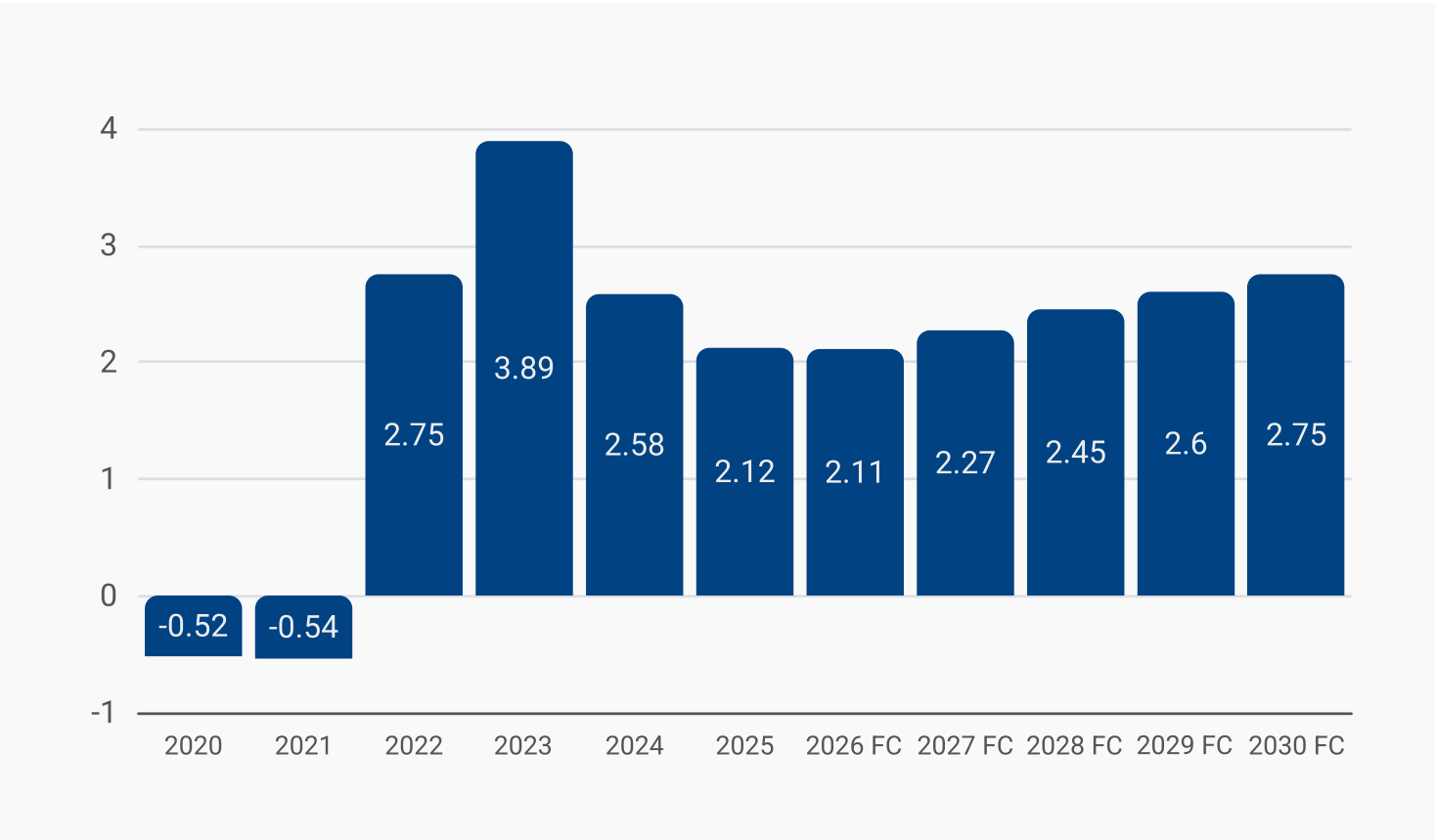
CPI (u %)

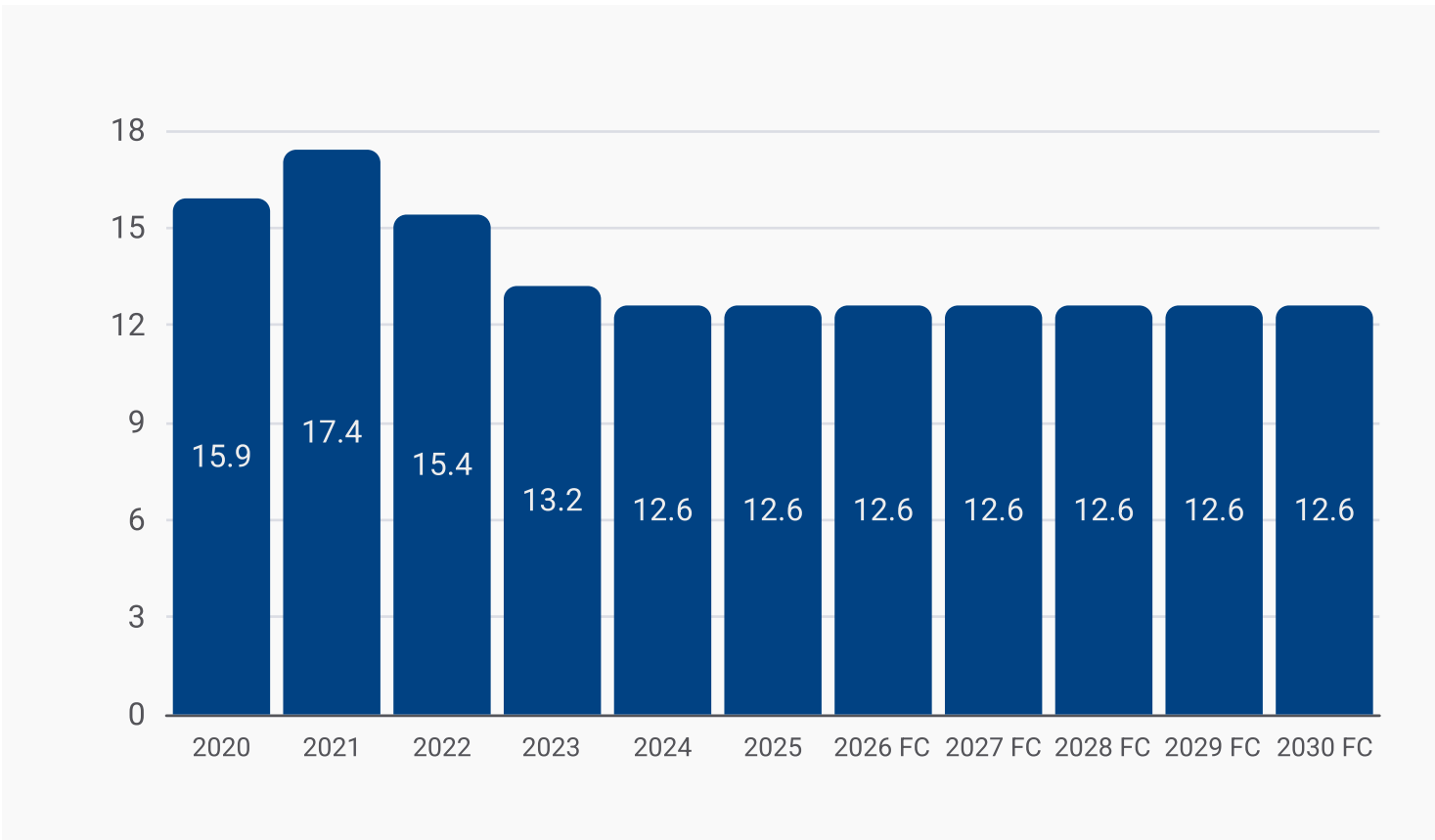
Stopa rasta realnog BDP-a (u %)

6mE (u %)

Stopa nezaposlenosti (u %)

Izvor podataka:

<https://www.imf.org/en/Countries/BIH#countrydata>

<https://www.rzs.rs.ba>

<https://www.chathamfinancial.com/technology/european-forward-curves>

Poređenje sa bankarskim sektorom Bosne i Hercegovine

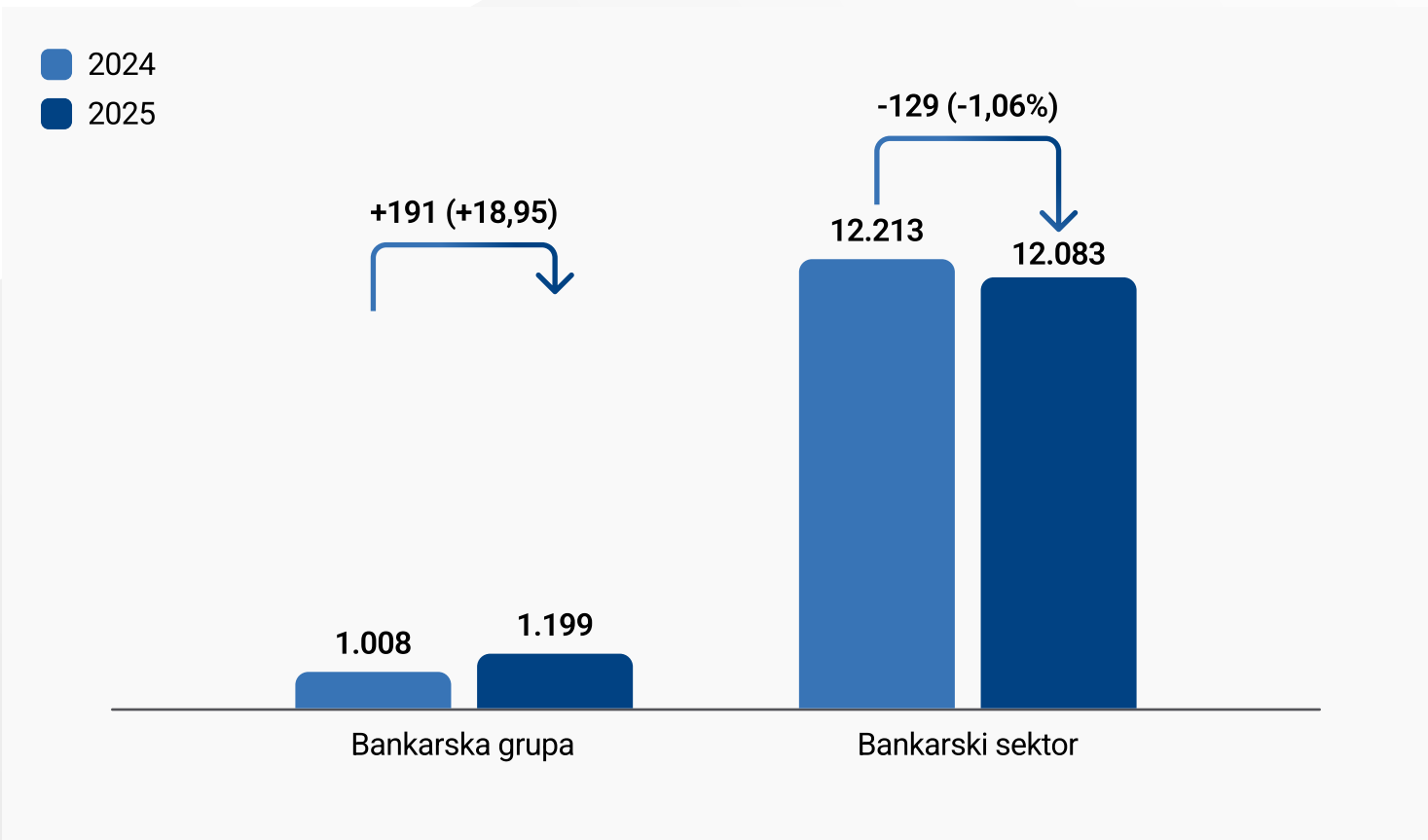
Bankarski sektor Bosne i Hercegovine na 31.12.2025. godine činila je 21 banka, sa mrežom od 865 organizacionih dijelova i 9.888 zaposlenih.

47,08 mlrd KM	Neto bilansna aktiva je zabilježila rast od 4,15 mlrd KM ili +9,69% u odnosu na kraj 2024. godine.
28,99 mlrd KM	Ukupno krediti na nivou bankarskog sektora Bosne i Hercegovine u 2025.godini su rasli za 3,2 mlrd KM ili 12,39%. U strukturi ukupnih kredita najveći rast je zabilježen kod kredita stanovništvu 1,59 mlrd KM ili 12,35%.
12,08 mlrd KM	Novčana sredstva su niža za 129 miliona KM ili -1,06% imajući u vidu neznatno veći rast kredita od rasta depozita i ulaganja u hartije od vrijednosti u odnosu na 2024. godinu. Najznačajniji dio novčanih sredstava u iznosu od 7,35 mlrd KM ili 60,82% se nalazi na računima rezerve kod CBBiH.
37,80 mlrd KM	Depoziti su rasli za 3,34 milijarde KM (+9,7%) u odnosu na kraj 2024. godine. Depoziti stanovništva čine 53,54% ukupnih depozita i bilježe rast od 2,12 mlrd KM ili 11,69%.
5,49 mlrd KM	Ulaganja u hartije od vrijednosti su porasla za 1,05 mlrd KM ili 23,68% u odnosu na kraj 2024. godine.
872,20 miliona KM	Ulaganja u hartije od vrijednosti su porasla za 1,05 mlrd KM ili 23,68% u odnosu na kraj 2024. godine.

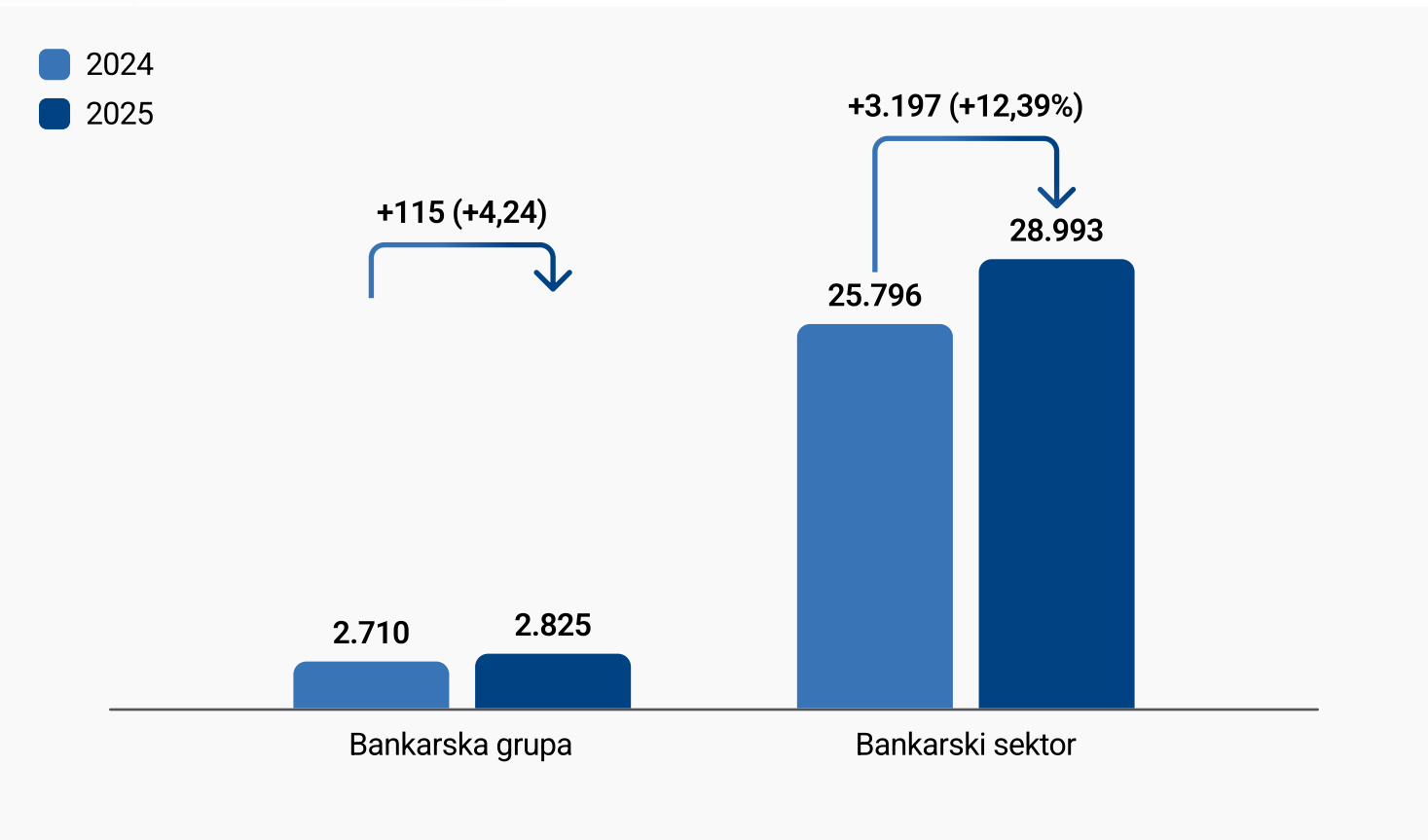
Bankarsko tržište Bosne i Hercegovine je visoko konkurentno tržište. Sam rast kredita je uslovljen rastom depozita koji predstavlja ograničen resurs usljed smanjene likvidnosti privrede i javnog sektora što je vidljivo iz trenda smanjenja istih i potrebe za kreditima. Tokom 2025. godine bankarski sektor je bio stabilan, profitabilan, bez značajnijeg rasta kreditnog rizika, praćeno visokom likvidnosti i rastom aktive banaka.

Uporedni pregled bilansnih pozicija Bankarske grupe i bankarskog sektora BiH (2024-2025)

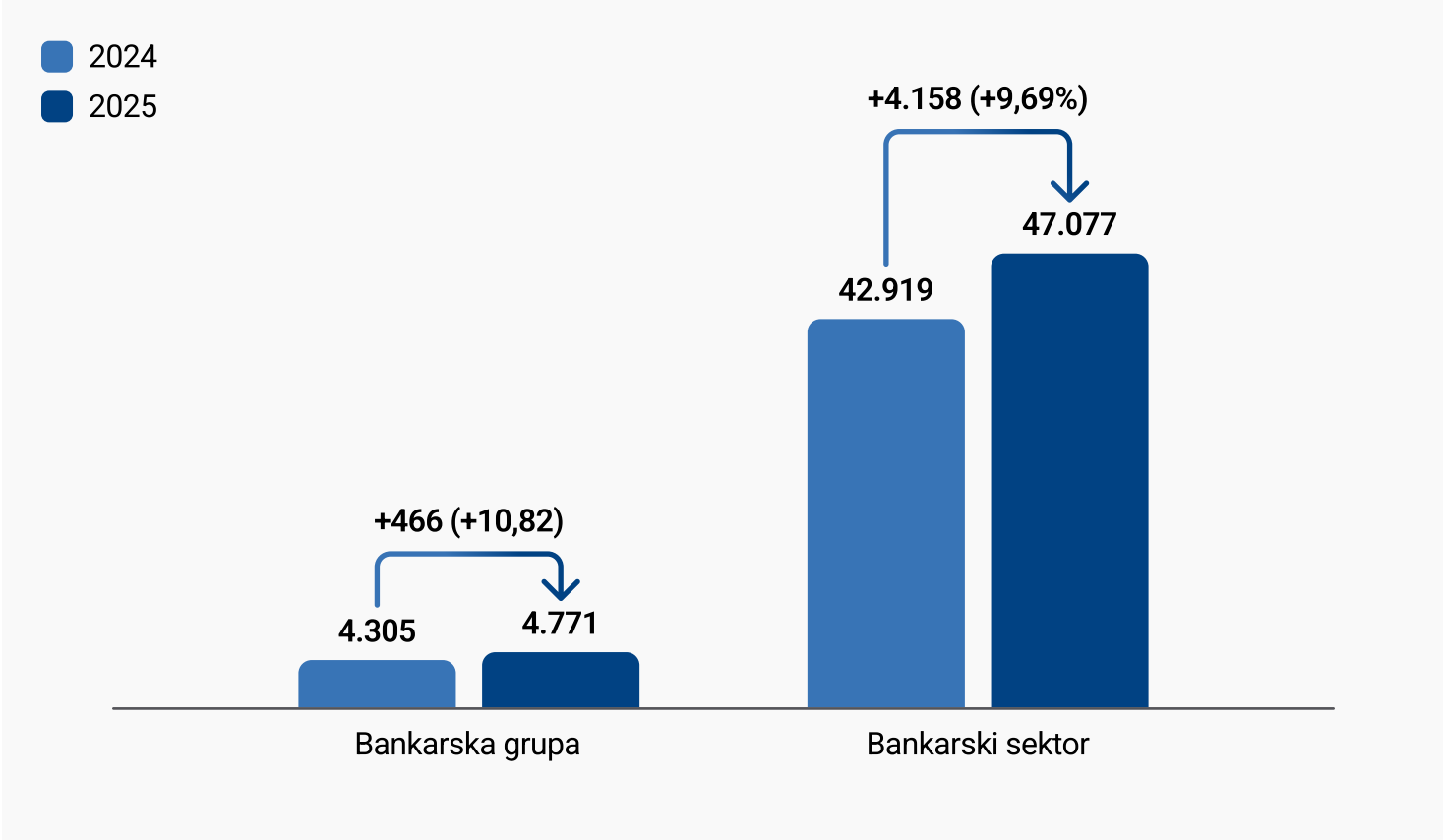
Novčana sredstva

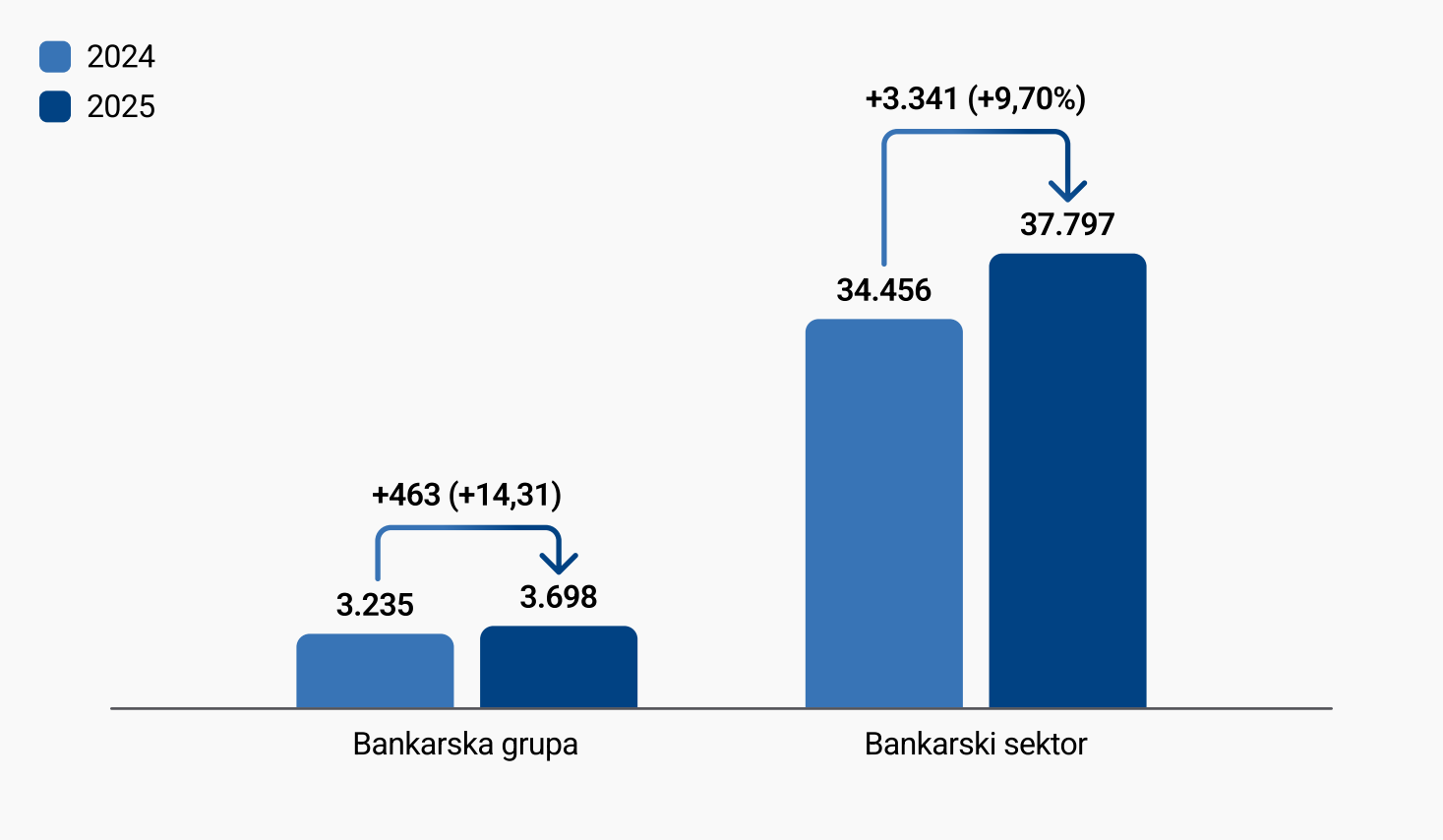
Bruto krediti

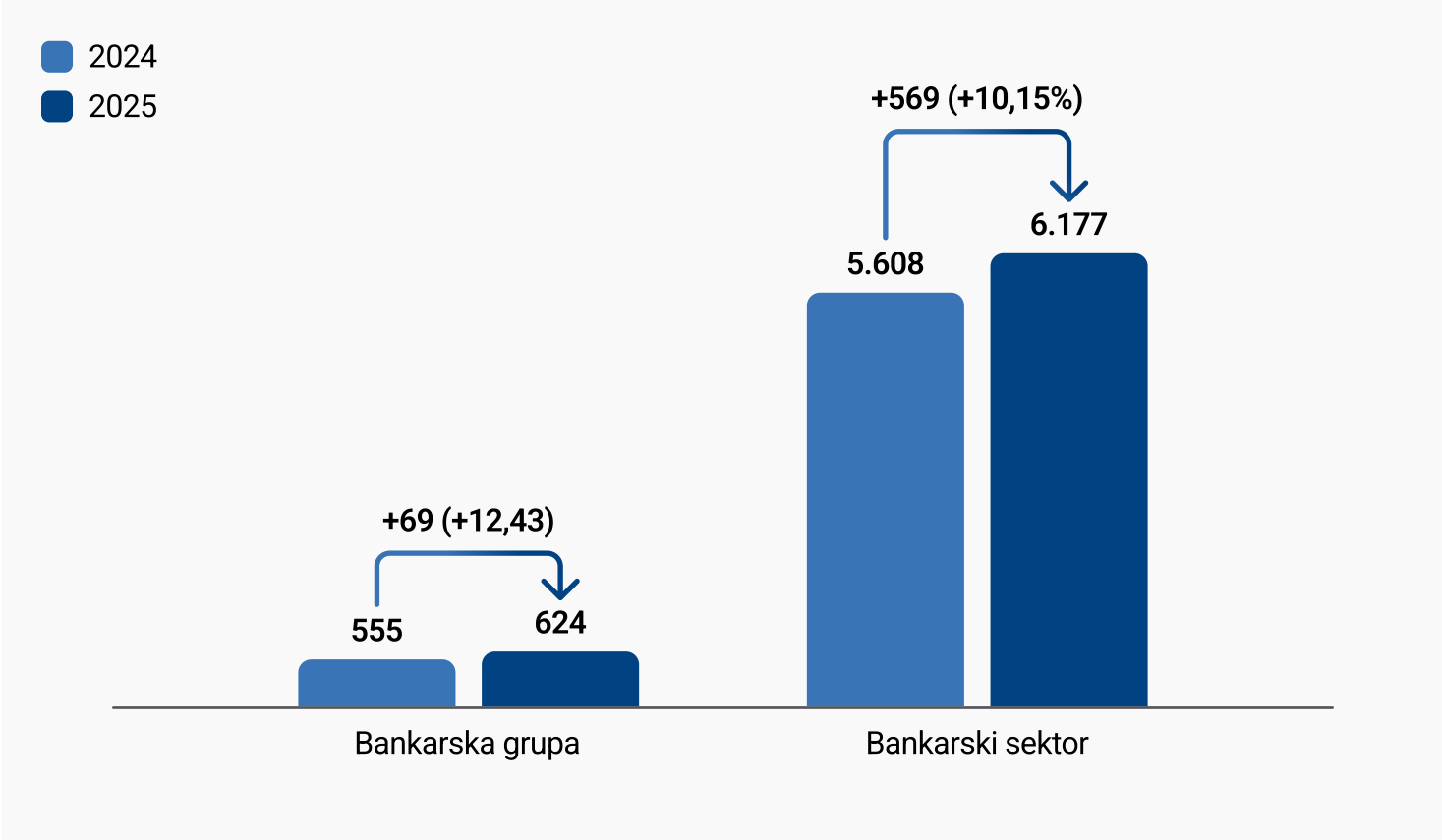
Aktiva

Depoziti

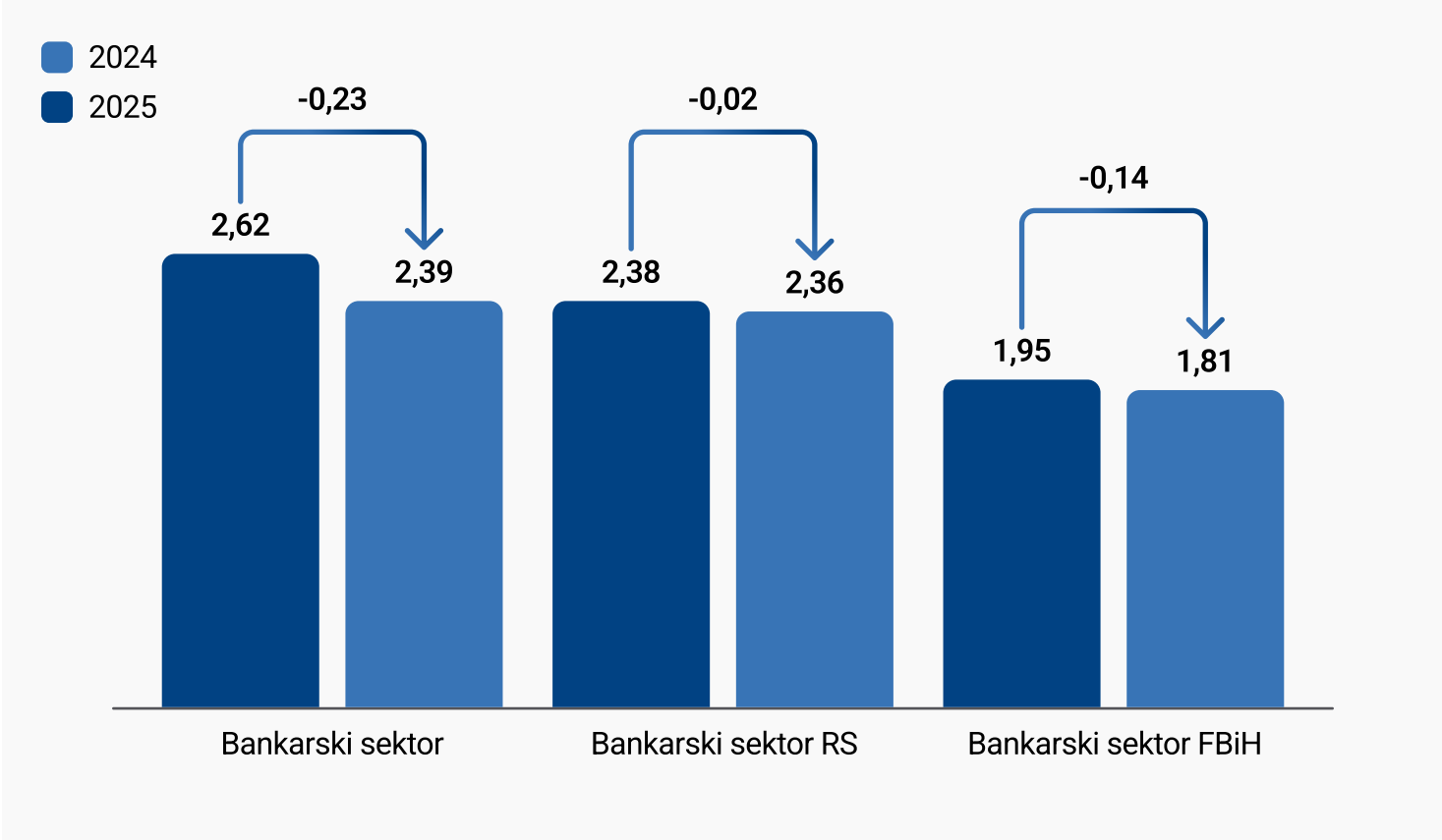
Kapital

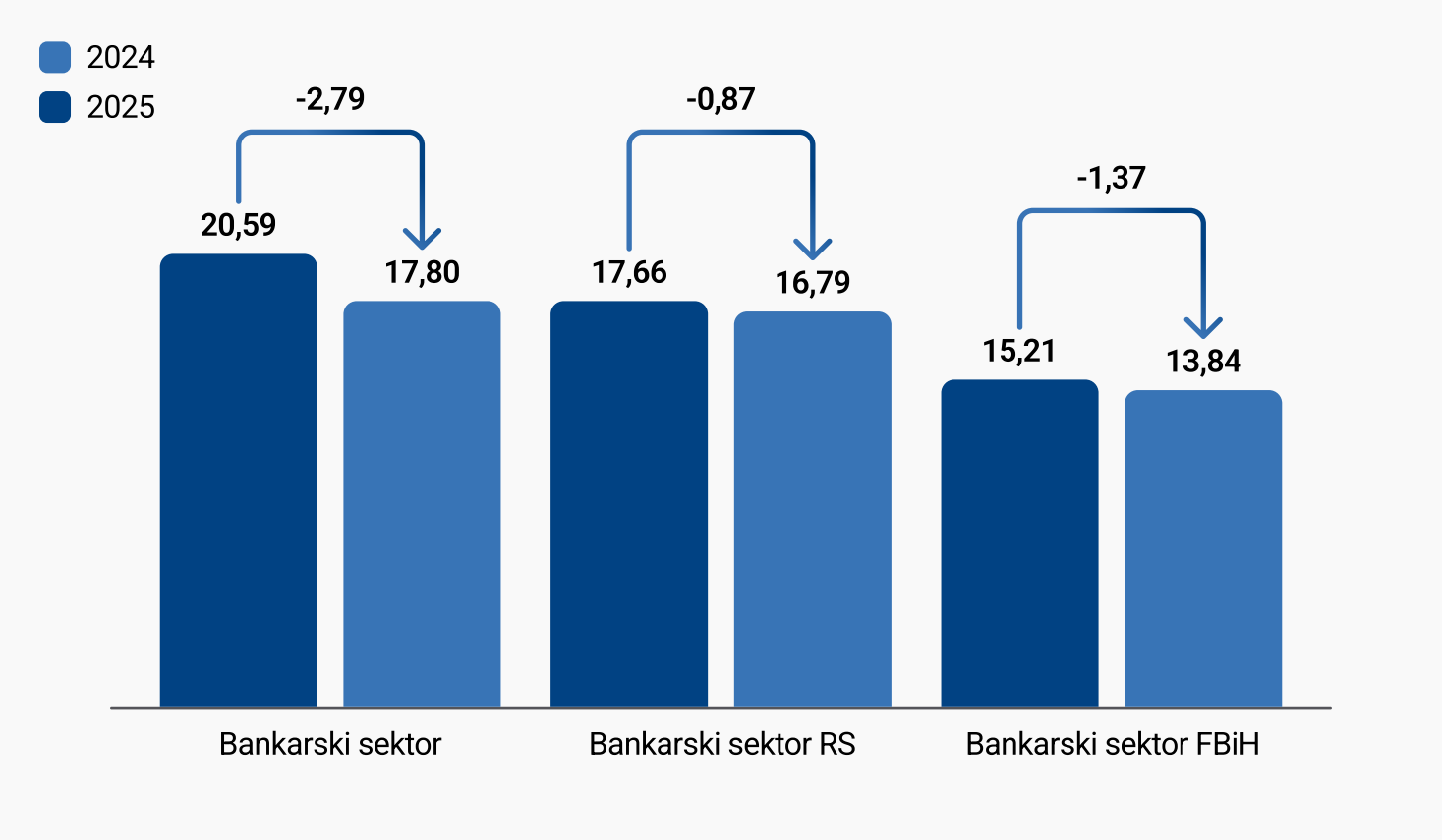
Bankarski sektor Bosne i Hercegovine bilježi visoku profitabilnost, uz održavanje zadovoljavajuće likvidnosti. Jedna od ključnih pozitivnih karakteristika je nastavak trenda rasta depozita stanovništva u domaćoj valuti. U prosjeku niži godišnji rast aktivnih kamatnih stopa, uprkos pooštavanju kreditnih standarda u bankama i očekivanog rasta troška izvora finansiranja imalo je za efekat kreditni rast od 12,39%. Razlog izostanka značajnijeg rasta aktivnih kamatnih stopa je taj što je bankarski sektor BiH samo djelimično pratio promjene referentne kamatne stope ECB-a. Naime, nisko učešće stranih izvora finansiranja u pasivi banaka smanjuje uticaj monetarne politike ECB-a na kamatne stope na oročene depozite. Pasivne kamatne stope na oročenjima su u prosjeku porasle više od aktivnih kamatnih stopa, s tim da je bitno pomenuti da su stope na depozite po viđenju stanovništva i nefinansijskih preduzeća koje čine više od 60% ukupnih depozita i dalje izuzetno niske i nepromijenjene u odnosu na kraj prethodne godine.

Uporedni pregled bilansnih pozicija Bankarske grupe i bankarskog sektora BiH (2024-2025)

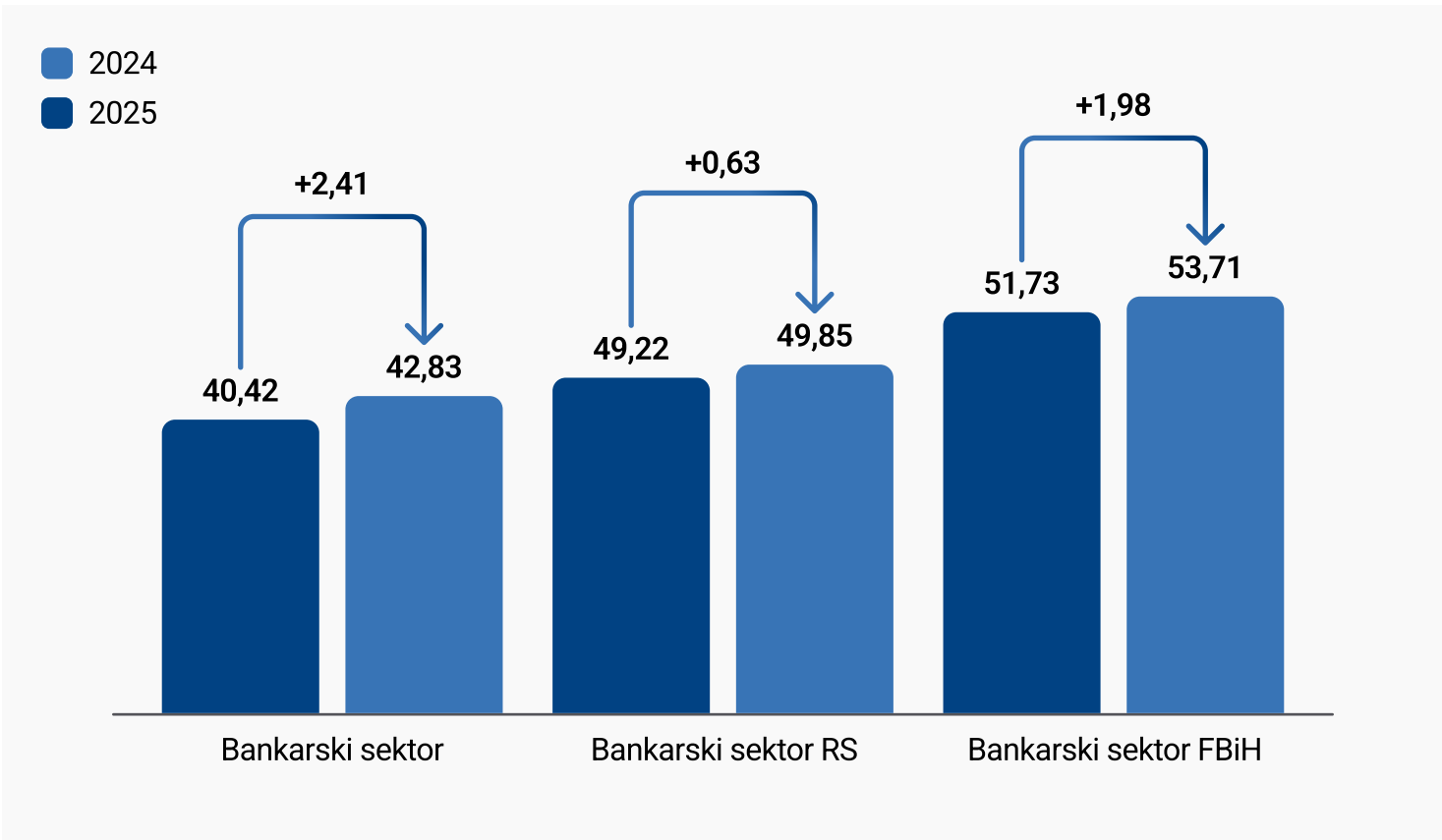
ROAA

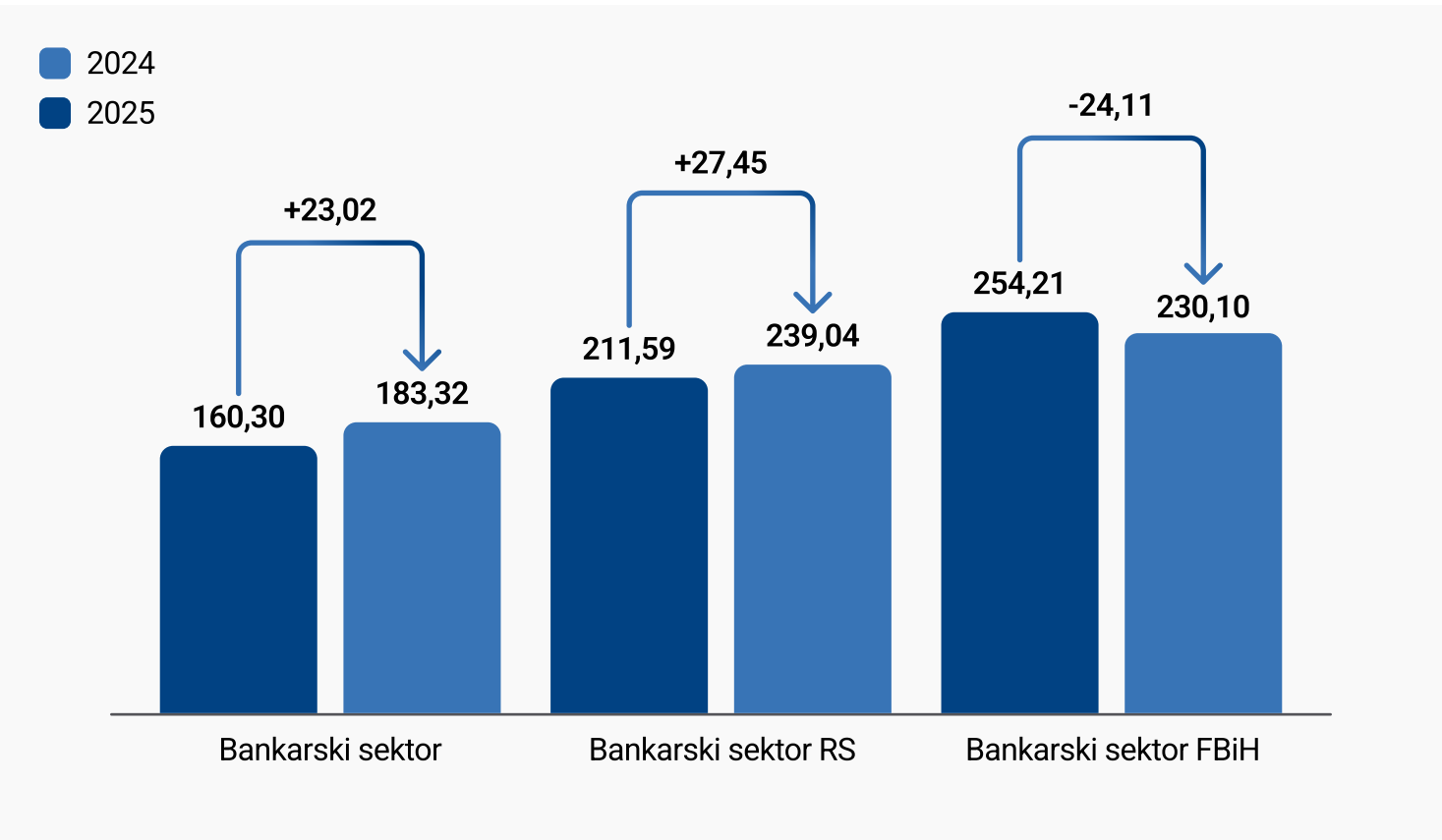
ROAE

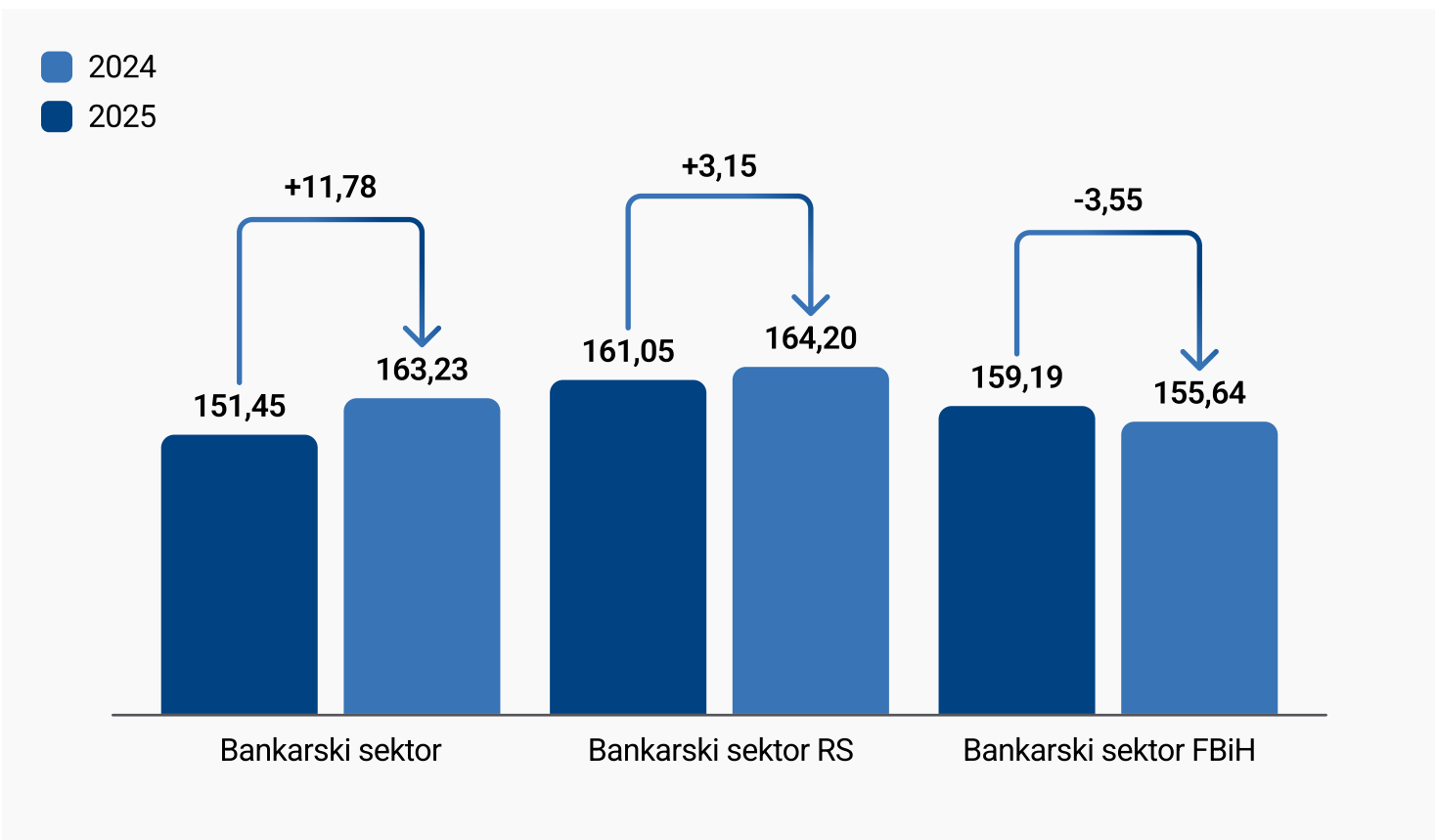
CIR

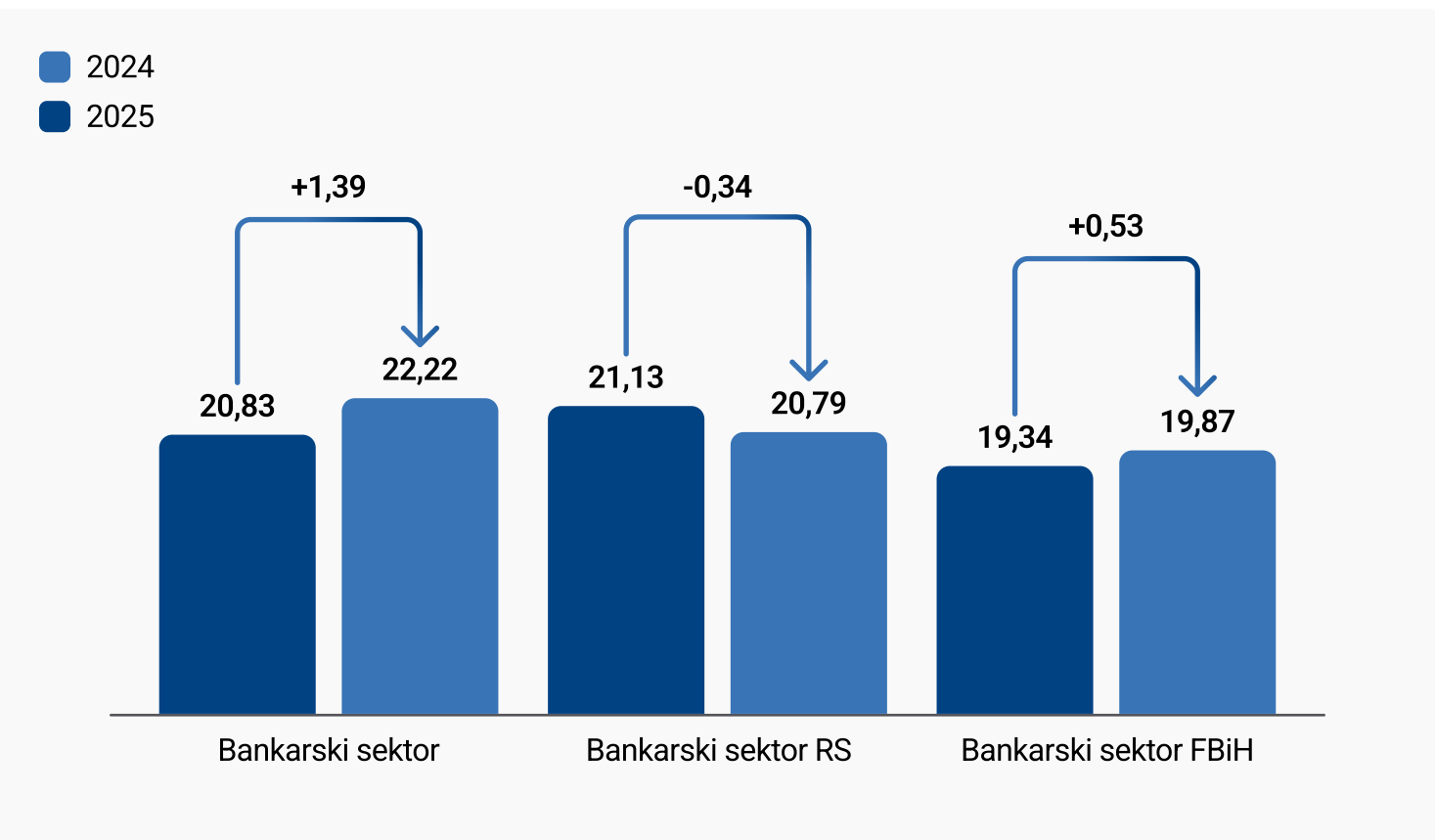
LCR

NSFR

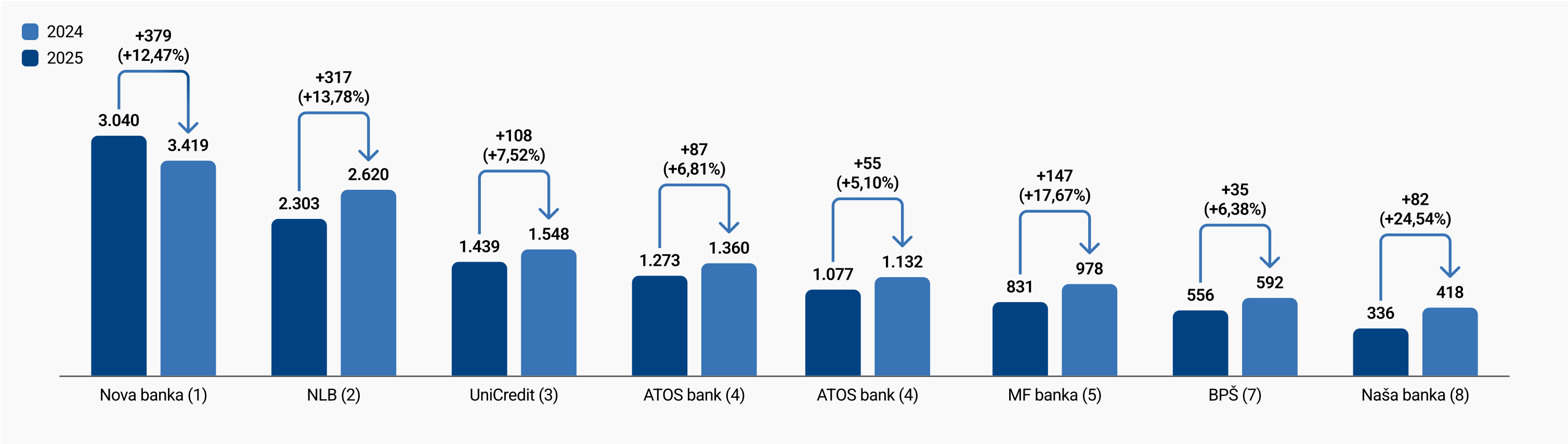

Stopa RegKap

Posmatrano po veliči aktive bankarskog sektora Republike Srpske, Nova banka i ATOS BANK kao grupa čine 39,54% ukupne aktive, dok pojedinačno Nova banka u ukupnoj aktivni učestvuje sa 28,34%, i nalazi se na 1.mjestu, a ATOS BANK sa 11,27%, i nalazi se na 4. mjestu.

Uporedni pregled banaka iz Republike Srpske po visini aktive (2024 - 2025)

Analiza poslovanja Bankarske grupe

Neto aktiva Bankarske grupe na 31.12.2025. godine iznosi 4,771 mlrd KM i za 10,83% je viša u odnosu na prethodnu godinu što je posljedica većeg ulaganja u kredite i HOV.

Izveštaj o pozicijama bilansa stanja na konsolidovanom nivou (u 000 KM)

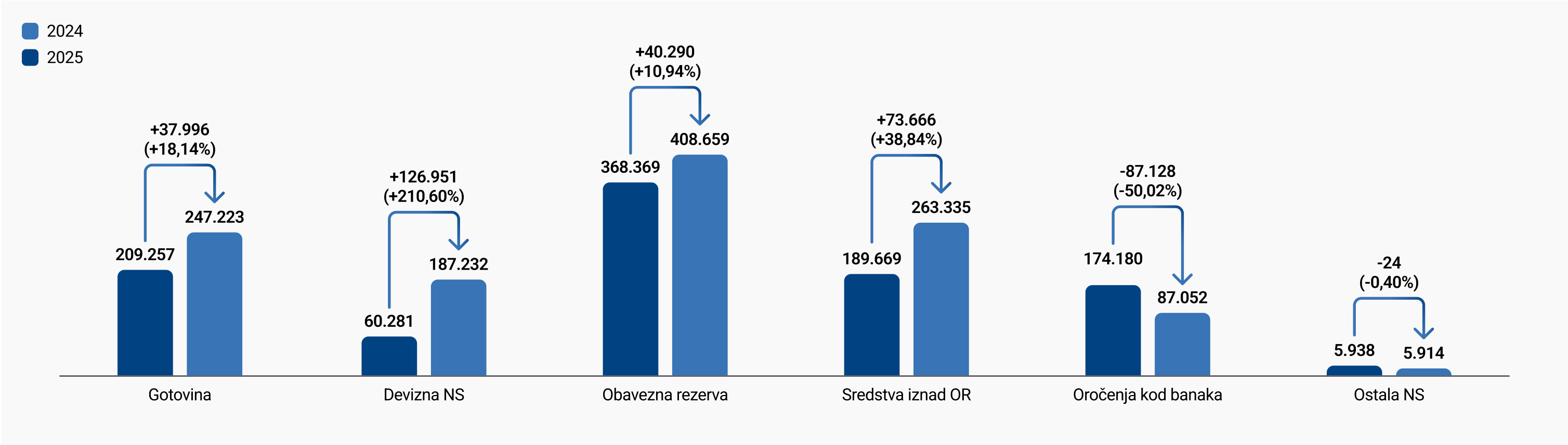
Stavke Bilansa stanja	2025	2024	Ind
Novčana sredstva	1.198.075	1.005.781	119,12
Plasmani drugim bankama	175	233	75,11
Finansijska imovina	739.727	568.194	130,19
Kredit i plasmani korisnicima	2.689.749	2.588.005	103,93
Ostala aktiva	143.023	142.351	100,47
Ukupna aktiva	4.770.749	4.304.564	110,83
Depoziti	3.698.323	3.235.041	114,32
Kreditne linije	350.271	369.526	94,79
Subordinirani dug	30.080	37.600	80,00
Ostale obaveze	68.070	107.473	63,34
Kapital	624.005	554.924	112,45
Ukupna pasiva	4.770.749	4.304.564	110,83

Novčana sredstva su iznosila 1,198 mlrd KM i za 19,12% su veća u odnosu na prethodnu 2024. godinu. Finansijska imovina obuhvata pozicije finansijske imovine koja se vrednuje po amortizovanom trošku, po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat. U odnosu na prethodnu godinu ova pozicija bilježi rast od 30,19% ili 172 miliona KM (ulaganje u hartije od vrijednosti emitovane od strane države).

Izveštaj o pozicijama bilansa uspjeha na konsolidovanom nivou (u 000 KM)

Stavke bilansa uspjeha	2025	2024	Ind
Neto prihod od kamata	155.530	151.844	102,43
Neto prihod od naknada i provizija	61.473	57.726	106,49
Neto prihod od kursnih razlika	7.016	6.826	102,78
Ostali operativni prihodi	12.427	15.910	78,11
Ostali (i) operativni rashodi	101.266	93.897	107,85
Ispravke vrijednosti	16.363	18.346	89,19
Porez na dobit	9.009	9.351	96,34
Dobit tekuće godine	109.808	110.712	99,18

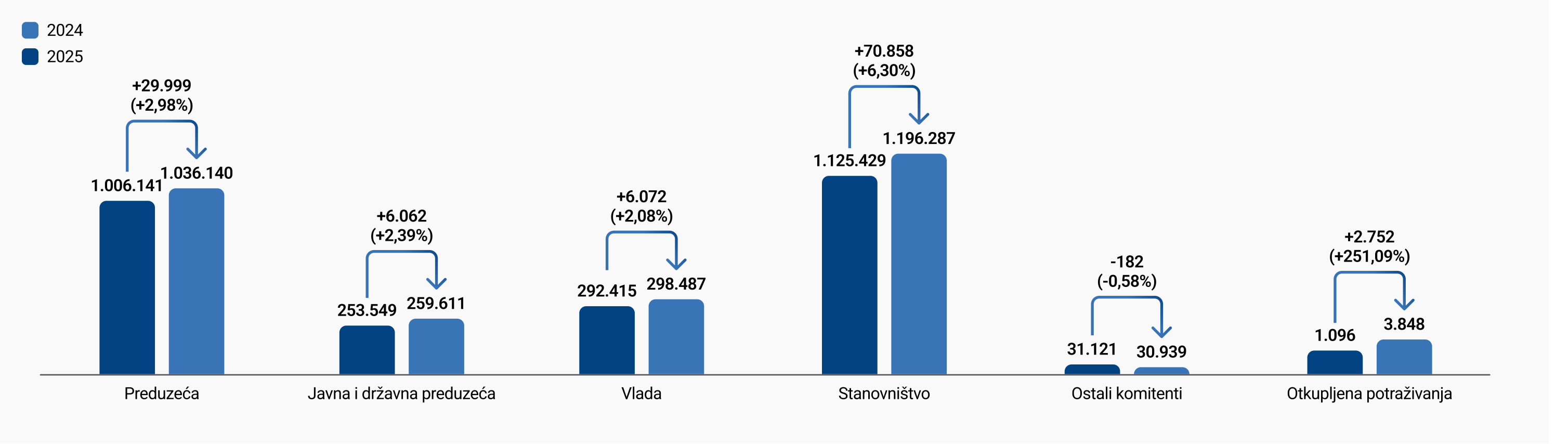
Struktura novčanih sredstava

U strukturi novčanih sredstava najveće smanjenje je zabilježeno na poziciji oročenja kod banaka (za 87 miliona KM ili 50%), a povećanje na poziciji deviznih novčanih sredstava u iznosu od 127 miliona KM ili 210%).

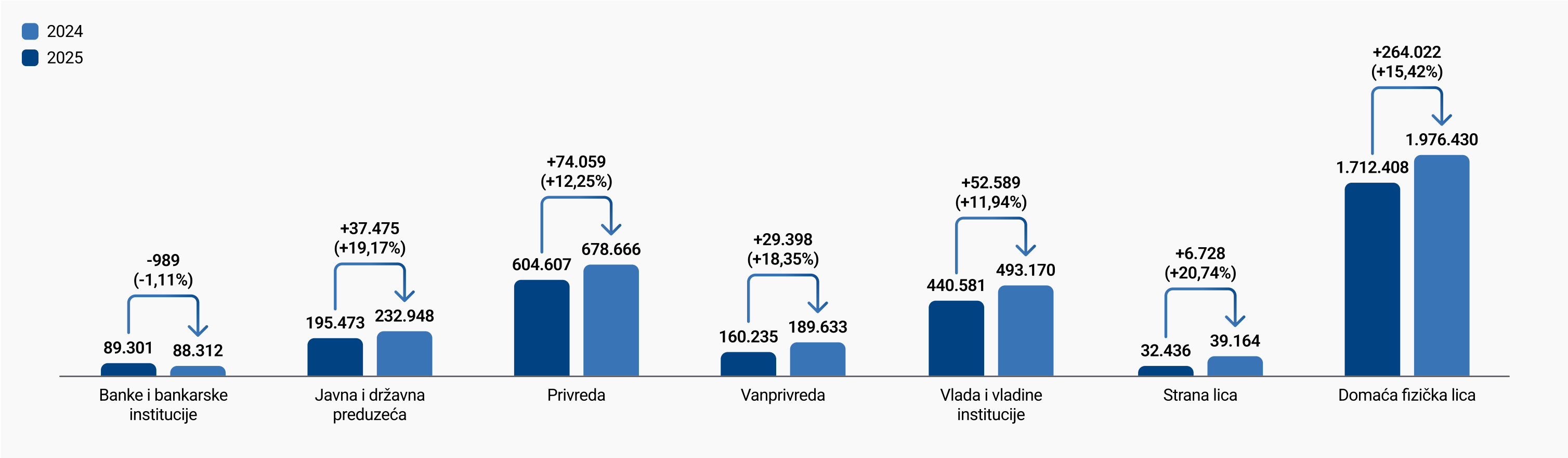
Kredit i plasmani korisnicima su imali rast od 4,26% ili 115 miliona KM sa strukturom u nastavku. Najveći rast je ostvaren u sektoru Stanovništvo (6,30% ili 71 milion KM).

Struktura kredita

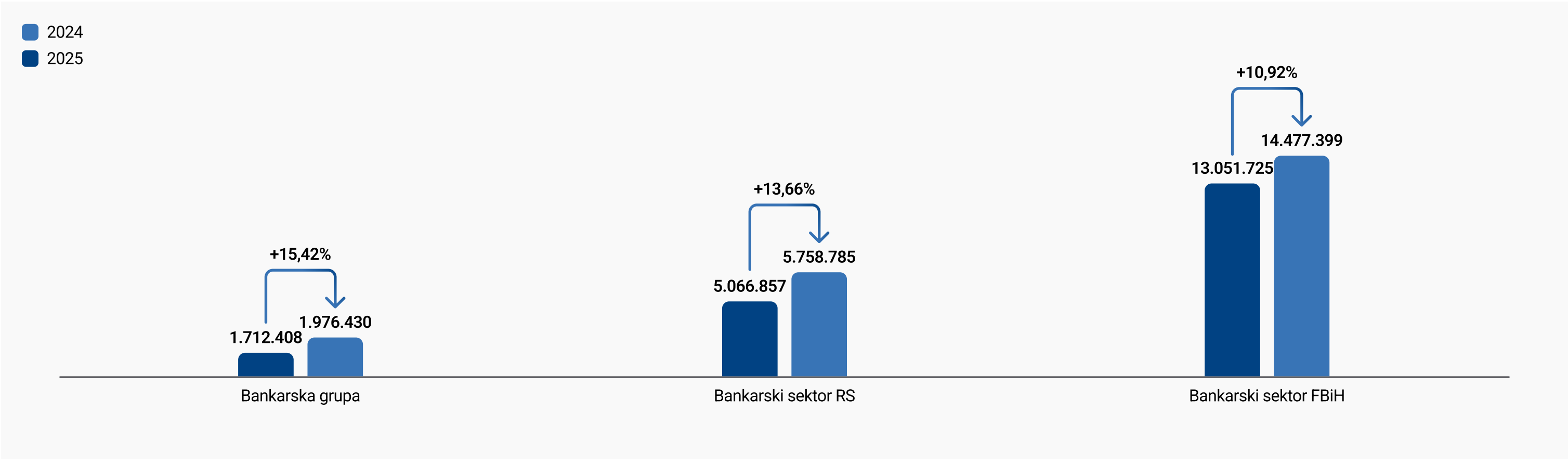
S druge strane, depoziti bilježe veći rast (14,31% ili 463 miliona KM) sa sljedećom strukturom. Najveći rast je ostvaren u sektoru domaća fizička lica (15,42% ili 264 miliona KM), dok se smanjenje odnosi na banke i bankarske institucije (1,11% ili 989 hiljada KM).

Struktura depozita

Efekat rasta na depozitima fizičkih lica je proizvod akcija štednje kod obje banke članice u toku 2023. godine i dijelom 2024. godine imajući u vidu potrebe za rastom aktive (finansiranje kredita i ulaganja u hartije od vrijednosti), kao i jačanja stabilnosti depozitne baze kroz diverzifikaciju i usitnjavanje izvora finansiranja.

Poređenje rasta depozita Stanovništva Bankarske grupe = Bankarski sektor Republike Srpske/Bankarski sektor FBiH

Upravljanje kapitalom Bankarske grupe

Cilj upravljanja kapitalom na nivou Bankarske grupe jeste održavanje kapitalne strukture koja će omogućiti trajni rast, stabilnost i sigurnost poslovanja obje banke članice. Osnova rasta obje banke članice, samim tim i Bankarske grupe kao cjeline jeste stabilna i adekvatna struktura kapitala, koja omogućava:

- Ispunjenje regulatornih limita
- Limita definisanih Okvirom apetita za rizik Bankarske grupe
- Ispunjenje strateških ciljeva

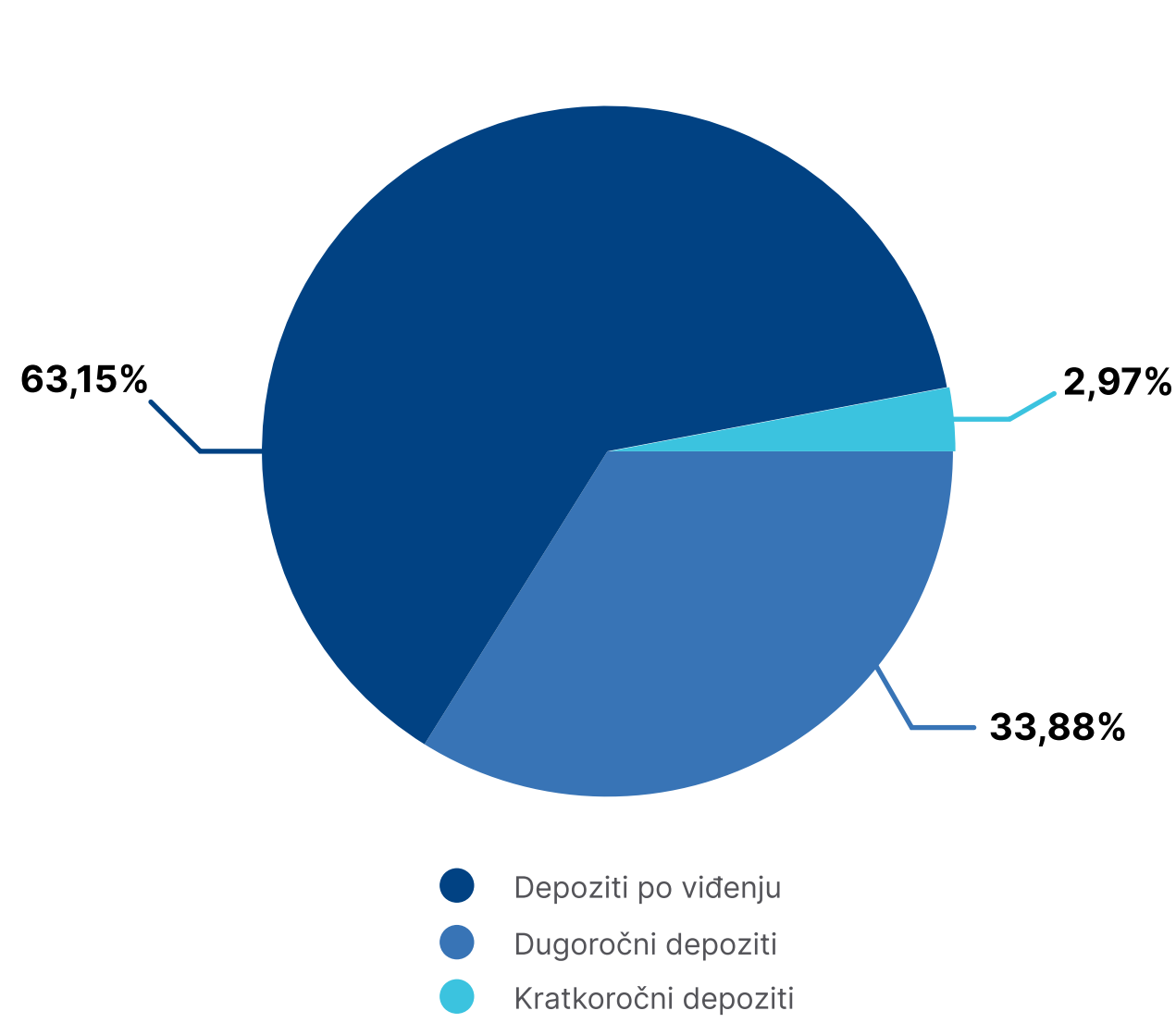
Na dan 31.12.2025. godine Bankarska grupa je ispunila zakonske limite, kao i interne limite, pri čemu visina priznatog kapitala iznosi 598 miliona KM, od čega se na redovni osnovni kapital odnosi 585 miliona KM (97,83% od RegKap).

Stopa regulatornog kapitala	= 22,22%
Stopa osnovnog kapitala	= 21,75%
Stopa finansijske poluge	= 11,56%

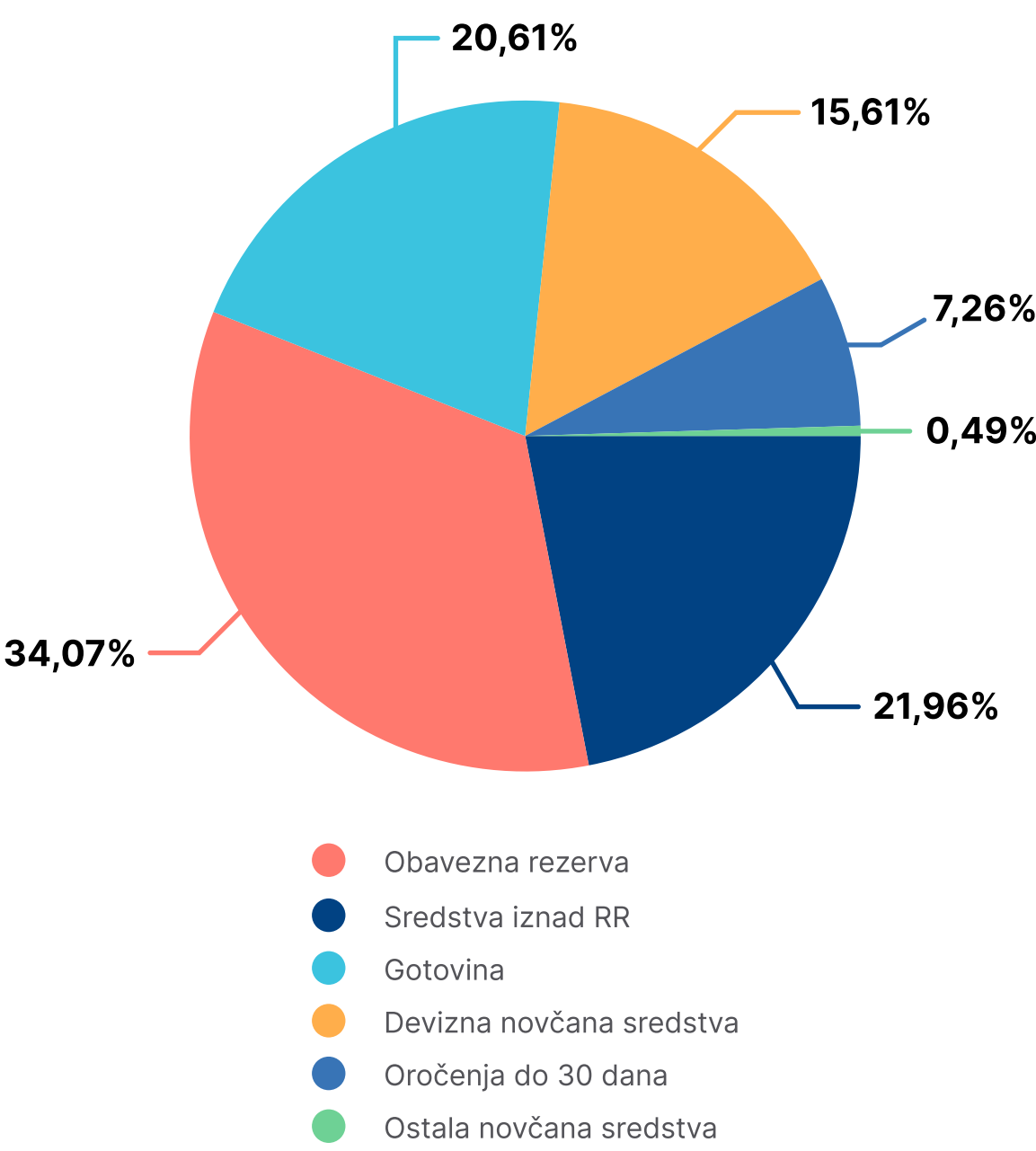
Upravljanje sredstvima Bankarske grupe

Cilj upravljanja sredstvima na nivou Bankarske grupe jeste održavanje stabilne i zdrave likvidonosne strukture na principu samofinansiranja, uz jačanje dugoročne stabilnosti. Upravljanje likvidnošću i depozitnim potencijalom zasniva se na održavanju optimalne likvidnosti, uz minimiziranje troškova i održavanja adekvatne strukture novčanih sredstava. U upravljanju izvorima finansiranja najveći akcenat je na depozitima. Na 31.12.2025. godine **učešće depozita u ukupnim izvorima finansiranja iznosi 90,67%.**

Struktura depozita prema ročnosti

Struktura novčanih sredstava

Upravljanje rizicima

Osnovni preduslov za uspješno bankarsko poslovanje je upravljanje rizikom na nivou banaka članica, ali i Bankarske grupe u cjelini.

Osnovni principi na kojima se zasniva okvir za upravljanje rizicima:

- 1. **Princip sposobnosti preuzimanja rizika** – svako preuzimanje rizika mora biti u granicama sposobnosti Bankarske grupe da ih preuzme, odnosno određeno visinom kapitalnih resursa Bankarske grupe za pokriće istih,
- 2. **Princip sveobuhvatnosti okvira za upravljanje rizicima** – okvir za upravljanje rizicima je sveobuhvatan ako pokriva sve tipove i podtipove rizika kojima je Bankarska grupa izložena, ili kojima može biti izložena u svom poslovanju, kao i sve njene organizacione nivoe i poslovne procese,
- 3. **Princip efikasnog informisanja** – Upravi i višem rukovodstvu Banke članice Bankarske grupe omogućen je pristup svim informacijama bitnim za donošenje poslovnih odluka u vezi sa upravljanjem rizicima,
- 4. **Principi adekvatne kompetencije** – zaposleni Banke članice Bankarske grupe posjeduju potreban nivo vještina i znanja neophodnih za identifikaciju i upravljanje rizicima u skladu sa svojom organizacionom pripadnošću i utvrđenim obimom poslovnih zadataka,
- 5. **Princip odvojenosti funkcija** – organizacione jedinice koje preuzimaju rizik odvojene su po hijerarhijskoj vertikali od onih organizacionih jedinica koje upravljaju rizicima i vrše kontrolu.

Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Bankarske grupe i svaki pojedinac u Bankarskoj grupi je u svom domenu odgovoran za izloženost riziku i upravljanje istim. U tom smislu, Nadzorni odbor nadređene Banke nadležan je da za Bankarsku grupu obezbijedi uspostavljanje i održavanje jasnog okvira za upravljanje i rukovođenje koji je adekvatan strukturi, poslovanju, obimu, složenosti i riziku Bankarske grupe, te da uspostavi strukturu Bankarske grupe i okvir za korporativno upravljanje sa jasno definisanim ulogama i odgovornostima, i to da za pojedinačne poslove definiše

Grupne funkcije sa nosiocima:

Grupna funkcija	Nosioci
Upravljanje rizicima	Direkcija za upravljanje rizicima NOVE BANKE AD Banja Luka
Upravljanje finansijama	Direkcija za sredstva i finansije NOVE BANKE AD Banja Luka
Poslovanje sa fizičkim licima	Direkcija za poslovanje sa stanovništvom NOVE BANKE AD Banja Luka
Poslovanje sa pravnim licima	Direkcija za poslovanje sa pravnim licima NOVE BANKE AD Banja Luka
Usklađenost poslovanja - SPN/FTA	Sektor za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranje novca i finansiranja terorističkih aktivnosti NOVE BANKE AD Banja Luka
Interna revizija	Segment za internu reviziju NOVE BANKE AD Banja Luka
Koordinacija i razmjena podataka	Segment za poslove bankarske grupe NOVE BANKE AD Banja Luka

Vrste rizika kojima je Bankarska grupa izložena

Zadatak grupne funkcije Upravljanje rizicima jeste identifikacija i procjena značajnosti rizika kroz Katalog rizika Bankarske grupe ili dopunu istog ukoliko ocijeni da za istim postoji potreba. U zavisnosti od visine izloženosti prema svakom pojedinom riziku određuje se njegova značajnost, te se dobijeni podaci koriste za svrhe procjene internih kapitalnih zahtjeva što se odvija kroz proces Interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i Interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) koji uključuje i redovno provođenje testiranja otpornosti na stres. Rezultati testiranja otpornosti na stres su osnov za donošenje strateških odluka. U metodološke postupke testiranja otpornosti na stres uključen je uticaj makroekonomskih scenarija na pozicije aktive i pasive čime se ispituje da li ima dovoljno kapitala i/ili likvidnih sredstava da podnesu značajno otežane uslove poslovanja.

Katalog rizika Bankarske grupe obuhvata minimalno sljedeće rizike:

- Kreditni rizik,
- Rizik kreditne koncentracije,
- Rizik likvidnosti,
- Devizni rizik,
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi,
- Operativni rizik, i
- Klimatski rizici i rizici povezani sa životnom sredinom, i
- Rizik kapitala

Katalog rizika može uključiti i druge rizike osim prethodno navedenih koji se identifikuju od strane eksperata Banke/Bankarske grupe.

Kreditni rizik i rizik kreditne koncentracije

Kreditni rizik predstavlja rizik da jedna ugovorna strana ne ispuni svoju obavezu i tako izazove finansijski gubitak drugoj strani. Izloženost kreditnom riziku, koji se ispoljava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućom kamatom u ugovorenim rokovima, Bankarska grupa kontinuirano prati kroz analizu finansijskog stanja i poslovanja korisnika kredita, kao i stepen naplativosti kredita (dnevno, mjesečno i kvartalno praćenje), kontrolu namjenske upotrebe sredstava i procjenu stepena rizičnosti kreditnog portfolija.

U sprovođenju kreditne politike, Bankarska grupa se pridržava određenih principa ustanovljenih poslovnom i kreditnom politikom Bankarske grupe, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku.

Cilj Bankarske grupe je da kroz kreditnu politiku i program upravljanja kreditnim rizikom, koristeći modele za ocjenu rizika, u najvećoj mogućoj mjeri odobrava plasmane koji nose nizak rizik.

Članice Bankarske grupe izdaju garancije i akreditive svojim korisnicima, i po osnovu kojih ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Bankarska grupa se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Bankarske grupe prema određenoj grupi dužnika. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj korisnika pripada sličnoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promjena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, utvrđuju se mjere bezbjednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja utvrđenih limita.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik negativnog uticaja na dobit ili kapital Bankarske grupe koji proizilazi iz njene nemogućnosti da uslijed nedostatka likvidnih rezervi izmiri dospjele obaveze o roku dospijeca, a bez izlaganja neprihvatljivim rizicima. Kao jedan od rizika likvidnosti je i rizik izvora finansiranja koji proizilazi iz mogućnosti da će banke članice Grupe doći u problem nelikvidnosti zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, te nemogućnost pribavljanja novih i rizik tržišne likvidnosti koji predstavlja rizik nemogućnosti pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti članice Bankarske grupe provode aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa, odnosno novčanih tokova i kontinuirano prate i planiraju buduće novčane tokove uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim i ostalim uslovima poslovanja.

U okviru Grupne funkcije nadležnost za upravljanje rizicima likvidnosti je definisano kroz Sektor za upravljanje rizicima i kontrolu nadređene Banke i upravljanje likvidnošću kroz Sektor za sredstva nadređene Banke.

Politikom i procedurama za upravljanje rizikom likvidnosti članica Bankarske grupe, propisani su način, dinamika i odgovornosti u upravljanju rizikom likvidnosti kao i Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve u slučaju nepredviđenih situacija koje mogu ugroziti likvidnost banaka članica. Zbog činjenice da depoziti nebankarskog sektora čine najznačajniji izvor sredstava svake članice Bankarske grupe, likvidonosni rizici predstavljaju posebno osjetljive rizike. Članice Bankarske grupe obezbjeđuju dovoljno likvidnih sredstava za izmirenje svih dospjelih obaveza, redovno planiraju potrebe za likvidnim sredstvima uključujući i identifikaciju očekivanih i neočekivanih novčanih odliva, provode politiku upravljanja aktivom i pasivom koja osigurava održavanje optimalnog stanja rezervi likvidnosti.

U upravljanju rizikom likvidnosti članice Bankarske grupe se oslanjaju na stabilne izvore finansiranja, ugovorene rokove dospjeća i maksimalno moguću diverzifikaciju izvora po dospjeću, izbjegavajući situacije koje mogu dovesti do potrebe da obezbjeđuje potrebna likvidna sredstva po cijenama koje su značajno više od tržišnih.

Prema podacima na dan 31. decembar 2025. godine članice Bankarske grupe su bile u okviru planirane pozicije likvidnosti kroz visoke koeficijente likvidnosti, odnosno sa ostvarenim pokazateljima likvidnosti značajno iznad limita, kroz visok nivo iznosa likvidnih rezervi koje se sastoje od gotovine i rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, visok nivo novčanih sredstava kod domaćih i ino banaka i stabilnog i lako utrživog portfolija visokolikvidnih hartija od vrijednosti. Na dan 31. decembar 2025. godine Bankarska grupa je u potpunosti ispunila sve regulatorne limite, ali i zakonsku regulativu Centralne banke BiH i Agencije za bankarstvo RS koja se odnosi na likvidnost.

Devizni rizik

Devizni rizik se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banaka članica, i Grupe u cjelini. Rizik nastaje kada članice Bankarske grupe imaju otvorenu valutnu (deviznu) poziciju koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene BAM u odnosu na druge valute. Izlaganje riziku dovodi do porasta pozitivnih i negativnih kursnih razlika koje se evidentiraju u bilansu uspjeha. Članice Bankarske grupe na pojedinačnom nivou upravljaju valutnim rizikom kroz usklađivanje valutne strukture aktive i pasive, a u skladu sa očekivanim promjenama valutnog kursa. Deviznom pozicijom se upravlja na dnevnom nivou uz podršku nekoliko aplikativnih sistema, koji obezbjeđuju tzv. real time informacije o svim deviznim transakcijama obavljenim unutar svake članice Bankarske grupe, a koje bi eventualno mogle uticati na rizik otvorenih pozicija i u skladu s tim preduzima mjere zaštite i održavanje istog do nivoa prihvatljivog za Bankarsku grupu. Na dan 31. decembar 2025. godine članice Bankarske grupe su ispunjavale sve propise i smjernice za upravljanje deviznim rizikom, propisane od strane lokalnog regulatora i utvrđene Strategijom upravljanja rizicima Bankarske grupe.

Pored održavanja limita banke članice su obavezne da obračunavaju i kapitalni zahtjev za devizni rizik, što je i obaveza Grupe na konsolidovanoj osnovi uz uslov da neto otvorena devizna pozicija prelazi 2% priznatog kapitala.

Na dan 31.12.2025. godine kapitalni zahtjev za devizni rizik na konsolidovanoj osnovi je ispod 2%, odnosno nema kapitalnih zahtjeva po osnovu otvorene devizne pozicije.

Kamatni rizik

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu kamatnih stopa što može dovesti do smanjenja dobiti ili do povećanja zahtjeva za dodatnim kapitalom na nivou Bankarske grupe. Kamatna osjetljivost, koja se javlja kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa, utiče na visinu neto kamatnih prihoda i tržišnu vrijednost finansijskih instrumenata. Osnovni principi strategije upravljanja kamatnim rizikom su uključivanje analize rizika promjene kamatnih stopa u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou u cilju sprječavanja nastanka negativnih posljedica na poslovni proces i rezultat poslovanja. Članice Bankarske grupe posebnu pažnju posvećuju diverzifikaciji pozicija bilansa da bi se izbjegla nepovoljna koncentracija koja za posljedicu može imati povećan rizik od negativnog uticaja na kapital na nivou Bankarske grupe. U mjerenju izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi članice Bankarske grupe koriste standardizovani pristup u skladu sa novom Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom koja je u primjeni od 30.06.2026. godine, a pojednostavljeni pristup mogu primjenjivati samo u slučaju kada regulator ocijeni da standardizovani nije adekvatan.

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja rizik da će doći do gubitka koji bi proistekao iz pada računarskog sistema, ljudskih grešaka, pronevjera ili spoljnih događaja. Kad kontrole prestanu da funkcionišu, operativni rizik može da naruši ugled Bankarske grupe, može imati zakonske posljedice ili usloviti nastanak finansijskih gubitaka. Bankarska grupa ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem striktnog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Bankarska grupa je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima. Kontrola uključuje efektivnu podjelu dužnosti, pristupa, ovlašćenja i usaglašavanje procedura, obuku zaposlenih i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Bankarska grupa operativnim rizicima upravlja na osnovu prikupljenih podataka o štetnim događajima, praćenjem ključnih indikatora o operativnim rizicima, procjene operativnih rizika pri donošenju odluka o poslovnim promjenama, te o istom, kao i o rezultatima upravljanja operativnim rizicima izvještava organe odlučivanja.

Klimatski rizici

Rizici povezani sa životnom sredinom, društvom i upravljanjem (ESG rizici) su rizici od negativnog finansijskog uticaja na banku koji proizilaze iz sadašnjih ili budućih uticaja ESG faktora na poslovanje i imovinu njenih klijenata ili imovinu u koju je uložila banka.

Klimatski rizici i rizici povezani sa životnom sredinom predstavljaju dio ESG rizika, odnosno rizike od negativnog finansijskog uticaja na banku koji proizilaze iz izloženosti banke fizičkom riziku ili prelaznom riziku, a koji su uzrokovani ili povezani sa klimatskim promjenama.

Fizički rizici su rizici od negativnog finansijskog uticaja na banku čiji pokretači su:

1. Kratki i iznenadni ekstremni vremenski događaji povezani sa klimatskim promjenama (ili ekstremni vremenski događaji) kao što su toplotni talasi, klizišta, poplave, požari i oluje (tj. akutni fizički rizici);
2. Dugoročne i postepene klimatske promjene kao što su promjene padavina, porast nivoa mora i prosječnih temperatura (tj. hronični fizički rizici).

Prelazni rizici (rizici tranzicije) su rizici negativnog finansijskog uticaja na banku koji proizilaze iz postojećih ili budućih uticaja prelaska klijenata banke na ekološki održivo poslovanje ili druge imovine u koju je banka ulagala (npr. prelazak na CO2 neutralno poslovanje), čiji pokretači su:

1. Promjene politika/propisa, odnosno oni koji proizilaze iz zahtjeva za energetsom efikasnošću, mehanizama za prilagođavanje granica ugljenika ili politika koje promovišu održivo korišćenje zemljišta,
2. Promjene tehnologije, odnosno oni koji proizilaze iz mijenjanja tehnologije sa štetnijim uticajem na klimu sa tehnologijama sa manje štetnim uticajem na klimu i
3. Promjene raspoloženja na tržištu, odnosno oni koji proizilaze iz pomijeranja preferencija potrošača, korporativnih klijenata i potražnje ka proizvodima i uslugama koje manje šteti klimi.

Rizik kapitala

Rizik kapitala predstavlja rizik za Bankarsku grupu da u slučaju potrebe neće biti u mogućnosti da pribavi dodatni kapital na tržištu. Rizik kapitala odnosi se na neodgovarajuću strukturu kapitala da podrži obim i vrstu poslovnih aktivnosti ili na poteškoće sa kojima se bank članice, odnosno bankarska grupa suočava prilikom pribavljanja novih izvora kapitala, posebno u slučajevima kada postoje hitne potrebe za povećanjem kapitala ili u nepovoljnim uslovima.

Konsolidovani finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2025. i Izvještaj nezavisnog revizora

<https://www.novabanka.com/storage/public/files/Izvjestaj%20nezavisnog%20revizora%20na%20konsolidovane%20FI%20Nova%20banka%202025.pdf>